

fred og frihet

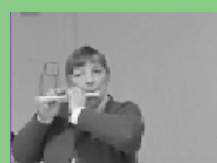
Tidskrift for Internasjonal kvinneliga for fred og frihet (IKFF) 73. årgang. Nr. 1-2/2013

**Vi trenger et nytt
bærekraftig
sikkerhetsbegrep**

**Atomvåpen:
Oslokonferansen**

**IKFFs
Landsmøte 2013**

fred og frihet

fred og frihet utgis av
Internasjonal kvinneliga
for fred og frihet (IKFF)
Nr 1 -2 / 2013 er slått
sammen til et nummer

Ansvarleg redaktør
for dette nummer
Eva Fidjestøl

**Redaksjonsgruppe
for 1 - 2/ 2013**
Camilla Hansen
Elisabeth Kristiansen
Eva Fidjestøl
Grethe Nielsen

Bidragstere
Barbara Gentikow
Edel Havin Beukes
Elisabeth Kristiansen
Eva Fidjestøl
Kari Hagtveit
K.Margrethe Tingstad
Mari Holmboe Ruge
Monica Bothner
Torild Skard
Trine Eklund
Åse Møller-Hansen

Bilder
Wikimedia Commons
Elisabeth Kristiansen
eller oppgitt v/bildet

Trykkeri
Bedriftstrykkeriet

Kontakt
IKFF
Storgaten 11
0155 Oslo

Telefon
93089644

I N N H O L D

03	Leder, Edel Havik Beukes	15	Handelsavtale for våpen
Arms Trade Treaty - ATT
04	Vi trenger et nytt bærekraftig
sikkerhetsbegrep	16	Nordisk IKFF møte i København
9. -10. februar 2013
06	Fredskamp = klimakamp	19	WILPF internasjonale
styremøte 22. -24. februar 2013
08	Oslokonferansen 4.-5. mars
2013	21	Vi minnes Tippa Hareide
11	Weapons of the strong	22	IKFF Landsmøte 12. -14. april 2013
12	Feil fakta, feil feminisme og feil
fredspolitik	24	Handlingsplan 2013 -2014
13	Verneplikt for alle - med valg-
muligheter	26	Nytt fra seksjonene
14	Fredsspor
Johanne Skog Gripsrud	27	Landet som lyste for Afrika
14	In the State of Unsertainty
Wim Zwijnenburg	29	Nordisk Forum Malmø 2014
		32	Opprop fra
Johanne Skog Gripsrud

Artiklene i denne utgivelsen står for forfatternes egne renging.

Leder
Edel Havin Beukes
Nestleder, IKFF Norge

Dette nummeret handler om militærindustrien, krig og atomvåpen og konsekvensene for miljø og mennesker.

I 1946 holdt WILPF sin første kongress etter andre verdenskrig og krevde en atomvåpenfri verden og internasjonal kontroll med all kjernefysisk virksomhet. I alle år siden har WILPF fortsatt å advare mot farene fra atomkraft og atomvåpen og lagt fram forslag til internasjonal regulering og kontroll. Dette arbeidet har foregått både i ulike FN-organer der WILPF's observatører har vært aktive, eller i form av resolusjoner fra de internasjonale kongressene.

WILPF var tidlig ute med kritikk av International Atomic Energy Agency (IAEA) sitt mandat om å fremme utvikling av atomenergi i hele verden. I 1989 gikk WILPF-kongressen inn for et eget FN-organ for alle typer energikilder for å fremme en bærekraftig utvikling. De hadde også forslag om å endre IAEA sine vedtekter slik at de kunne bidra til en kontrollert avvikling av atomkraft i hele verden.

WILPF har også arbeidet for å endre samarbeidsavtalen mellom World Health Organization (WHO) og IAEA. Avtalen gir IAEA rett til å overprøve informasjon fra WHO om helse-skader fra radioaktiv stråling. Internasjonal kvinneliga for fred og frihet (IKFF), som er den norske avdelingen av WILPF, har deltatt aktivt i dette arbeidet, ikke minst da Gro Harlem Brundtland var generaldirektør i WHO.

I 1999 opprettet WILPF nedrustningsprogrammet Reaching Critical Will (RCW) for å hjelpe medlemmene fra de frivillige organisasjonene i møtet med FN sitt nedrustningsregime. RCW fikk i oppdrag å øke både kvaliteten og kvantiteten på arbeidet til det sivile samfunnet sitt bidrag til nedrustning, ved å rapportere korrekt og hurtig fra alle møter og konferanser som er relevante for nedrustning, våpenkontroll og militarisme. RCW sørger i

dag for at dokumenter, taler, resolusjoner og rapporter om nedrustning blir gjort tilgjengelige på prosjektet sin nettside. Dette er en tjeneste som ikke bare blir brukt av organisasjonene, men som blir satt stor pris på, og flittig brukt, av politikere og diplomater fra alle FN-land. På Oslo-konferansen om de humanitære konsekvensene av atomvåpen 4. og 5. mars satt prosjektleder Ray Acheson der med sin Laptop, og nå ligger referat av talene og diskusjonene fra denne konferansen på www.rcw.org

Et nytt WILPF prosjekt kom til i 2001, da Peace Women ble opprettet for å arbeide med iverksettelsen av resolusjon 1325, Kvinner, fred og sikkerhet, som ble vedtatt i Sikkerhetsrådet året før. Det var IKFF som introduserte denne resolusjonen i det norske miljøet. Både Peace Women og RCW har kontorer og ansatte i New York i nærheten av FN.

Arbeidet til de nevnte prosjektene og mange av deres rapporter er støttet av den norske regjering, som vi hermed sender en stor takk.

Når nå WILPF nærmer seg 100 års jubileet er det planer om å lansere et nytt WILPF-prosjekt om militarisme, mennesker og

miljø. WILPF's miljøarbeidsgruppe EWG (Environmental Working Group) har lenge arbeidet for dette. Håpet er at det nye prosjektet kan ha ansatte som kan samle informasjon om den negative virkningen fra militærindustrien på menneskers liv og helse, og på naturen som menneskene er avhengige av for å leve. Ved å dokumentere dette kan WILPF arbeide for å fremme sin visjon om nedrustning og bruk av et utvidet sikkerhetsbegrep som inkluderer vern av vann, jord, luft og energikilder.

Den norske delegasjonen engasjerte seg i dette under IB møtet i Madrid i februar 2013. Vi forventer at miljøprosjektet blir behandlet på neste IB-møtet og på WILPF-kongressen i 2015.

Edel Havin Beukes

Dette nummeret handler om militærindustrien, krig og atomvåpen og konsekvensene for miljø og mennesker.

Vi trenger et nytt bærekraftig sikkerhetsbegrep

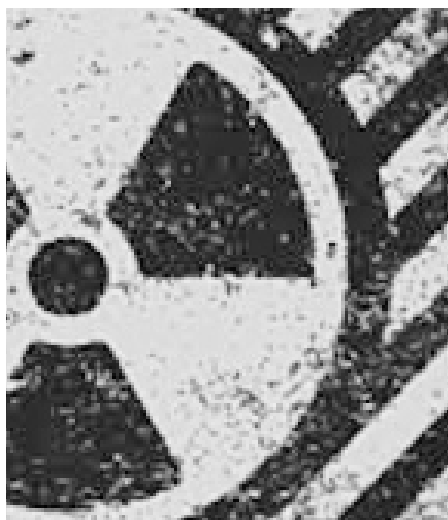
Åse Møller Hansen
styremedlem
i IKFF Bergen

Verden har hittil ikke hatt mot eller lederskap til å takle klimaendringene, sa Kofi Annan nylig.

Selv om det finnes individer, sosiale bevegelser, institusjoner og enkelte land som tar ansvar og grep for å redusere sine økologiske fotspor, så preges det store bildet av ansvarsfraskrivelse og «business as usual».

Dette gjelder i høy grad også militæret og våpenindustrien som knapt nevnes i klimaforhandlinger og miljøsammenheng, selv om de står bak massive utslipp av co2 og andre drivhusgasser.

Det amerikanske forsvaret alene er verden største enkeltstående oljeforbruker med rundt 17 milliarder liter olje hvert år. (Barry Sanders: The green zone).

Militære co2 utslipp holdes utenfor klimaregnskap, og militærsektoren er unntatt fra innsyn og en rekke miljøreguleringer. Militarismen ødelegger økosystemet også på andre måter med store mengder skrap, tungmetaller, kjemiske gifter og radioaktive partikler som forurensner luft, jord og vann: elver, grunnvann og innsjøer.

Dette skjer både i krig og fredstid og foregår på en rekke militærbaser, industri- og testområder verden over. Bare i USA alene er det identifisert ca. 11.000 såkalte hotspots, områder med kjemisk giftig forurensning fra militær virksomhet.

Miljøødeleggelser i krig

I de fleste kriger blir det gjort anslag

"En sikkerhetspolitikk må forholde seg til vår tids utfordringer, som er globale og handler om klima, miljø, fattigdom og sameksistens."

over antall drepte og sårete og over kostnader ved gjenoppbygging. Skader på miljøet blir sjelden kartlagt og i liten grad rapportert i media.

Et eksempel er Irak-krigen som har ført til radioaktiv og kjemisk forurensning av matjord, vann og byer etter at det blant annet har vært brukt hundrevis av tonn med panserbrytende våpen og ammunisjon med utarmet uran. Utarmet uran er lavradioaktivt atomavfall (U-238) med en halveringstid på 4,5 milliarder år.

Krigen har ført til en alarmende økning av krefttilfeller og barn født med alvorlige misdannelser, særlig i byer som Basra, Bagdad og Falluja.

Krigene har også ødelagt jordbruket. Irak er blitt kalt "Den fruktbare halvmåne". Med sine store elver og fruktbare jord var landet storeksportør av jordbruksprodukter som korn, dadler, grønnsaker og belgfrukter. Nå, etter over 20 år med ødeleggelser gjennom embargo, krig og okkupasjon – er Irak avhengig av bistand og må importere mer enn 50 prosent av maten.

En militarisert verdensøkonomi

Verdens samlede militærbudsjett har de siste 10 årene økt med ca. 70 prosent, med gevinst for de få og skader for de mange. I 2011 flatet det nesten ut på rundt 10.000 milliarder kroner. Samtidig økte verdien på inngåtte våpenkontrakter, tall som først vil vises på de neste årenes militærbudsjett.

Etter finanskrisen er det særlig våpensalg til utviklingsland som har økt. De fem faste landene i sikkerhetsrådet står for rundt 85 % av det globale våpensalg.

USA, Russland og EU-landene selger mest, og uten skrupler selger de til fattige land, til land i konflikt og regimer som undertrykker egen befolkning. Våpeneksporten bidrar til nye rustningskappløp i en tid hvor ressursene trengs til å innfri FNs tusenårs mål, til å løse klimakrisen og fastlåste internasjonale konflikter.

Hvordan angår dette Norge?

I regjeringssoria Moria-erklæringer, 2005 og 2009, står det at Norge skal være en tydelig fredsnasjon og at regjeringen jobber for en rettferdig verdensorden der konflikter løses med fredelige midler.

Samtidig dreier politikken seg i en annen retning. Norge har sagt ja til å øke sine bidrag i NATO. Statens pensjonsfond og norske bankfond har investert mangfoldige milliarder

i amerikansk våpenindustri- og forskning og i finansinstitusjoner som tjener store penger på våpensalg. Vi har gitt vår velsignelse til det amerikanske rakett skjoldprogrammet.

Vi eksporterer mer våpen enn noen sinne, også til svært tvilsomme regimer, og en forhenværende statssekretær nevnte våpen som Norges nye olje, da han besøkte våpenfabrikanten Vinghøy i 2011. Er det en slik utvikling vi ønsker?

Nedrustning for utvikling

Det militære overforbruket er en totalt irrasjonell sløsing med ressurser, både i form av energi, materiell, landområder og menneskelig kapasitet. De amerikanske militærbasene, 6000 i USA og 1000 utenfor USA legger beslag på 7.5 millioner mål jord, av disse rundt 200.000 mål på amerikanske baser utenfor USA.

Militarismen legger også beslag på enorme forskningsmidler og rekrutterer blant de beste med teknisk og naturvitenskapelig utdannelse. I 2004 brukte vesten samlet 85 milliarder dollar på militær forskning, mens helse og miljøvern fikk samlet 50 milliarder dollar. Forskning på fornybar

energi fikk kun 1 milliard dollar, altså ble det brukt 85 ganger mer på militære forskningsprosjekter enn på fornybar energi. Dette i en tid hvor klimaforskningen blir stadig mer entydig på at det haster med handling, for å unngå vippepunktet hvor klimaendringene blir irreversible.

Når politikere prioriterer militære eventyr som rakett skjold og lignende framfor bærekraftig utvikling, så snur de samtidig ryggen til muligheten for å utvikle et verdenssamfunn bygget på humanisme og fredelig sameksistens. Muligheten er der, og en rekke FN-resolusjoner har handlet om å overføre midler fra militær sektor til å dekke grunnleggende menneskelige behov.

Allerede i 1973 vedtok FNs generalforsamling en resolusjon om at de fem faste medlemmene av sikkerhetsrådet skulle kutte sine militære budsjett med 10 prosent, og at halvparten av disse midlene skulle gå til utvikling i land med gjennomsnittsinntekt under 200 USD pr innbygger. Dette er bare en av mange FN resolusjoner om nedrustning for utvikling som aldri er blitt gjennomført.

Som pådrivere for opprustning

og rustningskappløp ignorerer de fem mektige landene i sikkerhetsrådet både sitt mandat (artikkel 26 i FN-pakten) og at det er en sammenheng mellom økt militarisering og negativ utvikling, særlig i fattige land.

Et nytt sikkerhetsbegrep

Det er et stort paradoks at militærsektoren som skal ivareta menneskelig sikkerhet, i stedet bidrar til å ødelegge det livsgrunnlaget som kommende generasjoner er avhengige av. En sikkerhetspolitikk må forholde seg til vår tids utfordringer, som er globale og handler om klima, miljø, fattigdom og sameksisten

Et bærekraftig sikkerhetsbegrep ser mennesker, utvikling og miljø i sammenheng. Et slikt begrep vil i mye større grad fokusere på fredelig konfliktløsning og forsoning, ikke minst gjennom samarbeid om felles globale utfordringer. I dette perspektivet er fredsarbeid også miljøvern, og omvendt.

Foto: Aron Diamond

Fredskamp = klimakamp

Barbara Gentikow
styremedlem
IKFF Bergen

FNs 18. klimakonferanse, i Doha (Qatar) i november/desember 2012, ble avsluttet med mildt sagt ikke særlig oppløftende resultater. Det går meget tregt med nedskjæringer av CO2-utslipp. I virkeligheten er verdens klimatilstand enda verre enn regnskapene avslører – fordi en av de største kildene, det globale militærindustrielle komplekset, holdes utenfor.

Militær forurensing er hemmelig

Mange data om militær virksomhet er ikke offentlig tilgjengelige. Dette gjelder også omfanget av utslipp av klimagasser fra militær virksomhet. Men i USA har kritikere, som organisasjonen "Earth First!" (<http://www.earthfirst.com>), veteraner for fred (<http://www.veteransforpeace.org>) og en forfatter som Barry Sanders ("The Green Zone", 2009) regnet seg frem til meget høye miljøkostnader forårsaket av USAs militær.

Det blir svimlende tall når man tenker på verdens samlede klimautslipp fra militært forbruk. Klimaskader er bare en del av mer omfattende miljøskader som følger militær virksomhet.

Særlig krig forårsaker enorme ødeleggelser av naturen og menneskers livsområder. Men slike mer generelle ødeleggelser ligger utenfor denne artikkelens tema. Dessverre er klimaskader på grunn av CO2-utslipp mer enn nok å forholde seg til.

Krigsmaskiner er drivstoffsluk

En vesentlig del av militærets klimagassutslipp kommer fra at det samlede krigsmaskineriet, altså alle fartøy for bakketropper, marinen og flyvåpenet, bruker ekstremt mye drivstoff som skaper CO2. Det er ikke bare et

"En hver krig er
krig mot verdens
økosystem"

stort antall fartøyer, de er i tillegg meget energikrevende. Bare et eksempel: Kampflyet F-16 bruker på en time like mye som en gjennomsnittlig amerikansk bilist bruker på tre år (Sanders, s. 61). Hvor mye blir dette i forhold til de ca. 600 bombetokter som seks norske F16 gjennomførte i Libya over flere måneder for to år siden? Under enkelte militæraksjoner, som USAs og Englands "Shock and Awe" i begynnelsen av Irakk-krigen, mars 2003, har det blitt brukt enormt mye fossil energi. Disse tre ukers aksjoner hadde et like høyt energiforbruk som de

Alliertes innsats i hele første verdenskrig (Sanders, s. 51).

Energikrevende operasjoner

Mest forurensende er krig "out of area", dvs. internasjonale operasjoner. Disse krever lange transporter (særlig med skip og fly), både av store mengder krigsmateriell, drivstoff, tropper og forsyninger til basene. Baser i varme land har et ekstra høyt energiforbruk, i form av klimaanlegg. Alt må kjøles ned i den varmeste tiden: Computerrom, fly, vann, mat, brakker, telt. Hva vet vi om dette i forhold til Norges tilstedeværelse i Afghanistan i over 11 år?

Det er slike internasjonale militæraksjoner som har vært de mest hyppige for Norges vedkommende etter 1945. Istedenfor nesten automatisk å følge oppdrag fra NATO og særlig FN, bør politikerne avveie sine beslutninger om deltakelse også med hensyn til klima og miljø.

Hvor mye klimagass?

Det er vanskelig å finne opplysninger om hva som skjer av CO2-utslipp under selve kamphandlingene, i form av våpenbruk. Her må det ekspertundersøkelser til. Hva gjør for eksempel bomber når de droppes fra fly og eksploderer på bakken?

Hvordan skader de økosystemet med utslipp av klimagasser både under avfiringen, detoneringen og branner når de har nådd målet? Noen av målene krigsfly typisk går etter er drivstoff- og ammunisjonslagre. Raketter som for eksempel Scud er fulle av drivstoff som brennes

av på vei mot målet. Det samme gjelder mobile bakkeraketter som det brukes massevis av i dagens konfliktområder. De skyter gjerne etter fly og helikopter. Hva skjer når fly styrter, lastet med drivstoff og bomber?

I tillegg krever gjenoppbygging av et hvert ødelagt hus og anlegg energi, inklusive klimagassproduserende energi. Krigsskader er generelt meget vanskelige å hele, både for mennesker og naturen.

Avskoging

Skog og planter er en viktig kilde for å fange og nøytralisere CO₂. Det finns eksempler på bevisst ødeleggelser av skog under krig. Det mest kjente er det amerikanske forsvarets bruk av Agent Orange i Vietnamkrigen (ca.1960-1975). I dag kan irakiske flyktninger fortelle at Bagdad, en gang anlagt som en oase, med palmer og store fruktplantasjer innenfor og rundt byen, får ørkenen rett inn i byen.

Store deler av de grønne områdene som holdt sandstormene ute ble hugget og valset ned av amerikanske tropper i 2003 og de følgende år, "av sikkerhetshensyn". Men krig skader de viktige skogbestander også på en mer indirekte måte: Langvarige kriger avskærer befolkningen fra tilgangen til energi for matlaging og oppvarming.

Folk kompenserer mangelen på elektrisitet eller olje med å hugge ved. Ifølge en nettside har det totale skogsareal i Afghanistan på denne måten blitt redusert med 38 prosent fra 1990 til 2007 (<http://costofwar.org/article/environmental-costs>).

Militær forurensing også i fredstid

Militæret er et drivstoffsluk ikke bare i krig. Verdens kaserner, marine- og flybaser bruker store mengder forurensende energi til

helt normal drift også, året rundt. Økologisk drift har lenge vært et ukjent begrep i militærkretser, selv om for eksempel det norske forsvaret har begynt å tenke i disse baner.

Det som bremser mest er pengemangel og mangel på utdannedt mannskap, noe som viser seg i at for eksempel marinebåtene på Håkonsvern (ved Bergen) ligger stille over lange perioder. I tillegg til normal drift, med kamputdanning og våpentrening, forbruker flernasjonale militærøvelser store mengder forurensende energi.

Det er kortere og meget intense militære aksjoner, typisk med deltakelse av alle forsvarets avdelinger. Norge har vært vert for store NATO-øvelser og skal fortsette med det – uten noen gang å ha levert et klimaregnskap for dem.

Må avlegge klimaregnskap

Etter alt å dømme, med noen amerikanske tall som utgangspunkt, har de siste 10 års krigføring i form av internasjonale operasjoner, som også Norge har vært med på, økt verdens klimagassutslipp kolossalt. Omfanget må offentliggjøres. I en kronikk i Klassekampen (21. 12. 2012) irtettesetter Halfdan Wiik (fra Besteforeldrenes Klimaaksjon) regjeringen i forhold til en lang rekke klimapåstander. Han foreslår en "sannhetskommisjon" for å "legge

norsk klimapolitikk under lupen". En slik kommisjon ville også være rett sted for å inkludere et klimaregnskap for Norges krigføring og militærdrift generelt. Det er ikke mye håp om at politikerne selv avlegger et slikt regnskap. Både Ap og Høyre vegrer seg for eksempel å redegjøre for hva vår krigføring i Afghanistan har kostet.

Nei til krig – også for miljøets skyld

Hvis vi fikk full innsikt i klimaskadene som våre kriger i de siste 10 år har medført, ville politikerne kanskje si NEI når de skal avgjøre norsk deltakelse i enda en krig «out of area». Og hvis alle forstod at en hver krig, uansett i hvilket land den føres, også er en krig mot verdens økosystem, ville klima- og miljøkamp bli til fredskamp, og omvendt.

Krig gjør verdens klimaregnskap så mye verre at man kan miste motet. Men nettopp krigens enorme klimaødeleggelser gir så sterke, nye argumenter til både klima-, miljø- og fredsbevegelsen at det øker vår sjanse å oppnå noe, sammen.

Oslokonferansen 4.- 5.mars 2013

Korleis kom vi hit? Veggen vidare?

Eva Fidjestøl
styremedlem IKFF

Den norske regjeringa var desse to dagane i mars vert for ein internasjonal konferanse som kan bli eit viktig første steg mot forhandlingar om ein konvensjon som forbyr atomvåpen. Mange opplever dette som ei stor overrasking. Men bak kulissane og i mange ulike fora har mange ulike personar, politikarar, diplomatar og organisasjonsfolk arbeidd målbevisst med dette konseptet i årevis.

Atomnedrusting

Atomnedrusting er ikkje noko nytt. Den første resolusjonen som var oppe til debatt i FN handla om det. Sidan den gongen har nedrustingsregimet til FN vist seg vere lite effektivt. I dag er Conference on Disarmament (CD) verdas einaste permanente komité for multilaterale nedrustingsforhandlingar. CD har sete i Genève, er oppretta av FN og rapporterer til Generalforsamlinga.

Dei 65 representantane, inklusiv dei fem første atomstatane og faste medlemmar i Tryggleiksrådet, møtest regelmessig i tre periodar kvart år og vedtak vert gjorde ved konsensus. Dei har ei rekke saker på dagsorden og atomnedrusting står øvst på lista. Den siste avtalen dei har klart å

forhandle fram er avtalen om forbod mot testing av atomvåpen, Comprehensive Test Ban Treaty (CTBT) som vart lagd fram for ratifisering i 1996 men enno ikkje har trådd i kraft.

CD har blitt kritisert for å drive med konsensustyranni. Resolusjonane om klasevåpen som var ein del av Convention on Certain Conventional Weapons (CCW), er eit godt eksempel på det. Forhandlin-

.....kunnskapsrike
og slagkraftige
NGOar er viktige
for bevisstgjerung
og for å skape
politisk trykk

gane om eit forbod vart til slutt teke ut av CD og forhandla fram gjennom samtalar mellom statar utanfor FN-systemet, den såkalla Osloprosessen. Resultatet blei ein konvensjon som forbyr produksjon, lagring og bruk av klasevåpen som blei gjort til gjeldande internasjonal lov i 2010.

Ein viktig grunn til at dette var mogeleg, var opprettinga av nettverket Cluster Munition Coalition (CMC), eit nettverk som til slutt hadde 300 NGOar frå 100 land på medlemslista. Avtalen kom i stand fordi det blei dokumentert at dei humanitære konsekvensane ved bruk av klasevåpen var for store til at ein kunne godta det, og at det

var eit brot på Internasjonal humanitær lov (IHL). Dermed hadde krigens folkerett og vern av sivile i krig og konflikhtar blitt styrka.

Generalforsamlinga i FN deler seg kvar oktober i seks komitear for å arbeide med ulike saker som til slutt blir røysta over i Generalforsamlinga. Første komité arbeider med nedrustingsspørsmål. Alle land har ei stemme og vedtaka blir avgjorde med fleirtal eller konsensus. Kvart år vedtek Generalforsamlinga (UNGA) 40-50 resolusjonar om nedrusting og ikkje-spreiing. Mange av resolusjonane går igjen år etter år med små endringar i ordlyden og FN blir kritisert for å vere ein resolusjonsmaskin.

NPT og manglande atomnedrusting

Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT) er i dag den einaste bindande multilaterale avtalen om atomvåpennedrusting som vart internasjonal lov i 1970. Medlemslanda møtest kvart femte år til ein konferanse (RevCon) i New York for å bli enige om handlingsprogram og gjennomføring. 190 land har ratifisert avtalen og eitt land, Nord-Korea, har etterpå trekt seg. Dei siste konferansane har vist at denne nedrustingsavtalen ikkje fungerer. Punkt 6 i avtalen pålegg alle ikkje-atomstatane å avstå frå å skaffe seg atomvåpen medan alle atomstatane skal kvitte seg med sine. Dette siste har ikkje skjedd. Rett nok har det samla talet på atomvåpen i verda gått dramatisk ned frå 60.000 til omkring 20.000 etter ein bilateral

Foto: www.icanw.org

avtale mellom Reagan og Gorbatsjov i 1986.

Den kalde krigen er over og mange trur at det også gjeld problema med atomvåpen. I media høyrer vi berre om Nord-Korea sine prøvesprengingar og at Iran kanskje har eit atomvåpenprogram. Men det som skjer i nabolandet Storbritannia høyrer vi lite om. Planen er at atomvåpenprogrammet som består av fem undervassbåtar, der kvar av dei har 16 rakettar og 48 atomstridshovud skal fornyast. Store byggarbeid er alt i gang nokre mil vest for London. I USA måtte Obama i 2010 løyve 185 milliardar USD til modernisering av atomstridshovud og rakettar for ein tiårs periode, for å få den nye START-avtalen med Russland på plass. På same tid som verda er råka av økonomiske- og miljøkriser i både utvikla- og utviklingsland brukar alle dei ni atomstatane store ressursar på modernisering av atom våpna.

Nye forsøk på atomnedrusting

Men likevel har det parallelt med alt dette skjedd noko som har gitt atomvåpennedrusting ei ny retning det siste tiåret. Voksande misnøye med NPT-konferansane sidan år 2000 er ein grunn. I 2005 gjekk representantane på RevCon frå kvarandre utan å få til eit sluttdokument. Året etter lanserte International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) ein ny internasjonal kampanje: International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) som i dag har over

300 medlemmer i 70 land.

Ein av dei første atomnedrustingskonferansane i USA på mange år blei arrangert i 2007 etter eit initiativ frå fire tidlegare kjende namn innan amerikansk utanrikspolitikk: Henry Kissinger, William Perry, Sam Nunn og George Schultz. Målet var å vekke til live ånda frå møtet mellom presidentane Reagan og Gorbatsjov i Reykjavik i 1986. Konferansen fekk stor støtte og det viste seg at tida var moden for auka dialog med det internasjonale samfunnet.

Neste steg i denne prosessen var Oslo-konferansen i 2008. Den representerte det første verkelege forsøket på å bringe nedrusting ut av atomstatane sitt einemerke og over i ein situasjon der også ikkje-atomvåpenstatane fekk komme til. Det viktigaste som kom ut av den konferansen var ei semje om at atomvåpen ikkje gir gjensidig tryggleik. Og så kom RevCon i 2010 med eit sluttdokument der alle medlemsstatane i NPT uttrykte «djup uro over dei katastrofale humanitære konsekvensane ved bruk av atomvåpen» og viste til formuleringar i IHL. Denne budskapet vart forsterka av den store mengda av internasjonale organisasjonar som var møtt opp i New York. Berre frå Norge var vi deltakarar frå 20 organisasjonar med Ole Kopreitan i spissen.

Oslokonferansen 2013

Den norske regjeringa inviterte representantar frå regjeringar, diplomati, FN-organisasjonar og det si-

vile samfunn til ein konferanse i Oslo 4. og 5. mars 2013 for å få til ein faktabasert diskusjon om humanitære konsekvensar ved bruk av atomvåpen. Representantar frå 127 statar deltok i lag med organisasjonar som ICAN, Det internasjonale røde kors (ICRC) og Norsk Folkehjelp (NPA) og FN-organisasjonar som WHO, IAEA, UNDP, UNEP og UNHCR. Underteikna representerte IKFF som opservatør.

På denne konferansen kom regjeringar for første gong saman for på alvor å samle seg om dei katastrofale humanitære konsekvensane ved bruk av atomvåpen. Det markerte ei viktig perspektivendring for mange ikkje-våpen statar, som har opplevd at dette temaet har vore fortrent til fordel for myter om atomvåpna sin verdi for å trygge statar og skremme fiendar. Mange ekspertar la fram ny og gamal kunnskap om spontan- og langtidsverknad på menneske og miljø etter bruk av atomvåpen. Vi fekk repetert hendingane i Hiroshima og Nagasaki, men også grundige analysar over kva som ville skje dersom bomber med ulik sprengkraft vart detonerte over Oslo og andre byar. Den nyaste forskinga om klimaeffekten av atomsprenging vart presentert. I eit eksempel var det rekna ut at dersom alle atomladningane på ein av Storbritannia sine atomubåtar vart skotne ut, ville 48 byar bli utsletta og millionvis av menneske dø. Men i tillegg ville det føre til global nedkjøling til temperaturar som under siste istid, på

grunn av sot frå alle brannane. Dette ville vare i mange år og føre til matmangel og massedød.

Konsekvensane blei tona ned

All nyare forskning som har påvist samheng mellom radioaktiv forureining og alle typar sjukdom hos overlevande etter både Tsjernobyl og Hiroshima vart ikkje nemnd. Vi fekk høyre om atomvåpentestinga i Kazakhstan under den kalde krigen, men det vart ikkje sett inn i den store samanhengen slik som i brosjyren til ICAN som kom ut til konferansen.

Der står det at det blei utført atomtestar 60 stadar på kloden med ein samla sprengkraft som svara til 29.000 Hiroshima-bomber. Legar mot atomvåpen hevdar at 2,4 millionar menneske har dødd av kreft over heile verda på grunn av dette. At folk blir sjuke og dør på grunn av produksjon av atomvåpen og utslepp frå atomindustrien i dag var ikkje eit tema, men i ICAN si brosjyre er forskinga frå Tyskland som har påvist auke av barneleukemi i nærleiken av atomanlegg teke med.

Atomsprengingane som vart analyserte avgrensa seg til ei bombe eller til ei mindre gruppe på omkring 100. Konsekvensane ved bruk av atomvåpen vart heile tida tona ned. Og det var nok planlagt slik. Her var det viktig å få fram det alle var einige om. Sjølv dette vil føre til slike konsekvensar for livet på kloden at det er vanskeleg å fatte. Det vart og heile tida understreka at det er umogeleg å planlegge ein effektivt beredskap for ein atomeksplosjon.

Debuttane avspeгла stor semje om at dette må vi gjere noko med, og var overraskande ulike dei vanlege debattane i CD, FNs første komité og på NPT-konferansane. Diskusjonen var heile tida fokusert på sjølve våpna og unngjekk dei vanlege oppattakingane frå dei

typiske atomvåpendebattane opp gjennom åra. I staden for makta denne konferansen å tilføre debatten ein ny dimensjon.

Ei anna sak som var ny og lovande var den viktige rolla det sivile samfunnet spela. Både Den internasjonale raude krossen og Norsk folkehjelp hadde appellar under opninga av konferansen, og faglege presentasjonar seinare. ICAN deltok med ein sterk opningsvideo og ein sluttappell siste dagen. Representantar frå organisasjonane deltok også i debattane. Mange organisasjonar stilte med faglege rapportar.

Kritikk frå atomstatane

Berre to av dei ni atomvåpenstatane var til stades, India og Pakistan. Dei andre landa som har atomvåpen, Kina, Nord-Korea, Frankrike, Israel, Russland, Storbritannia og USA var der ikkje. Storbritannia sin representant til CD kom med den kommentaren før Oslokonferansen «alle krefter burde fokusere på å få CD til å fungere igjen» og den russiske ambassadøren sa dette «Oslokonferansen kan øydelegge CD sin arbeidsplan». Kina åtvare mot at diskusjonar utanfor FN-systemet kan øydelegge dei eksisterande prosessane og USA understreka trongen for ei praktisk steg-for-steg-nedrusting. Frankrike som nyleg signerte ei avtale med Storbritannia om å finansiere britisk forskning på utvikling av nye atomstridshovud i Frankrike, hevda at konferansen i Norge var eit feilsteg.

Håp for framtida

Men desse argumenta har inga meining. CD har ikkje fungert på 15 år. Å forlange retten til atomvåpen for eigen tryggleik og samstundes nekte andre den same retten, er ulogisk. Vi ser på våre egne og våre venner sine atomvåpen som «gode» mens våpna til statar

vi ikkje likar er «vonde» og må holdast i sjakk med alle midlar, til og med trussel om krig.

Å fokusere på dei humanitære konsekvensane utfordrar heile fundamentet ved å ha atomvåpen, noko som alle statar over heile verda skulle ha interesse av. Og det var semje om dette som prega alle debattane på Oslokonferansen, også sluttdebatten der alle som tok ordet takka både Norge som arrangør og Mexico som annonserte at dei ville invitere til ein ny konferanse om ikkje så lenge. Der vil prosessen som starta i Oslo først vidare. Derfor er det grunn til å tru at det første steget mot forhandlingar om ein konvensjon som forbyr atomvåpen er tilbakelagt.

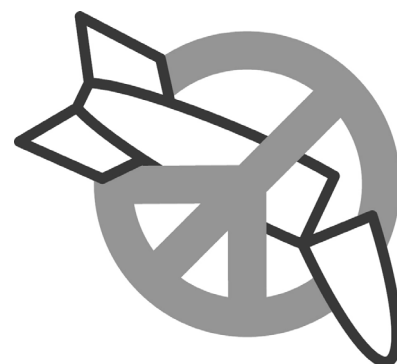
Vi er inne i ein krevjande endringsprosess som kan møte stor motstand. I denne fasen er oppegående, kunnskapsrike og slagkraftige NGOar viktige for bevisstgjerings og for å skape politisk trykk.

Meir stoff finn du her:
www.ikff.no
www.icanw.org
www.goodbyenuk.es

www.reachingcriticalwill.org/disarmament-fora/others/oslo-2013

<http://tiny.cc/p44juw>

www.icrc.org/eng/war-and-law/weapons

Chian Aksan
and
Jon Bailes
Pluto Press
London 2013
246 sider

«Weapons of the Strong - conversations on US state terrorism»

Bokmelding av
Eva Fidjestøl

Boken «De sterkes våpen» kom ut i London på forlaget Pluto Press nylig. To skribenter, Chian Aksan og Jon Bailes, som er kjente for utgivelsen av den politiske nettavisen «State of Nature» siden 2005, har denne gangen intervjuet 13 intellektuelle, journalister og aktivister fra hele verden. Dette er en viktig bok som starter med å utfordre de rådende meningene om både terrorisme og demokratisk makt. Intervjuerne stiller noen av de viktigste spørsmål i vår tid. Svarene de mottar forandrer den måten vi tenker og snakker om terror på.

Begrepet «terrorisme» blir ofte bare knyttet til ikke-statlige aktører eller spesielle «røverstater». Mye mindre oppmerksomhet er gitt til statsterrorisme som er utført eller sponset av demokratiske land. Historien viser at denne statsterrorismen har vært ansvar-

lig for døden til millionvis av mennesker. Den globale databasen for terrorisme i USA oppgir 3292 offer for både internasjonal og nasjonal terror i USA mellom 1975 og 2007.

Dette kan vi sammenligne med den USA-støttede undertrykkelsen av folket i Øst Timor mellom 1975 og 1999, som drepte omkring 200.000 mennesker. At de «sterke» kan terrorisere folkegrupper i en mye større grad enn «svakere» ikke-statlige terroristgrupper kan, er det ingen tvil om. Likevel preger ikke dette den måten vi snakker om terrorisme på i den offentlige debatten.

«De sterkes våpene» er en introduksjon til vår tids debatter om terrorisme. Intervjuene klargjør de ulike sidene ved statsterrorisme, dets funksjoner og de legale og moralske argumentene som omgir terrorisme, ved å ta for seg hendelser i Europa, Latin Amerika og Midt Østen. I første kapittel, i samtalen med Noam

Chomsky, tar forfatterne for seg definisjonene av terrorisme og viser hvordan de dominerende begrepene som ignorerer vold og undertrykking fra stater, ofte har som mål å legitimere USA sin utenrikspolitikk.

Noam Chomsky forteller at han startet å skrive om terrorisme da Reagan i 1981 erklærte «krig mot terror». Han brukte den offisielle definisjonen fra USAs militærhåndbok og viste at her blir terror definert slik at definisjonen inkluderer deres terror mot oss, men utelater vår terror mot dem.

I de følgende kapitler tar boken for seg tema som Internasjonal lov og menneskerettigheter, tortur, mediebilde av terrorisme og økonomisk terrorisme og mye mer. Boken gir gode argument og kunnskap for å delta i den politiske debatten og anbefales hermed.

Feil fakta, feil feminisme og feil fredspolitik

Av Torild Skard og Edel Havin Beukes

Forsvaret har lenge drevet målbevisst jakt på kvinner. Det er satt i gang en bred innsats for å få flere med i det militære med endring av regler, kampanjer, skolering og innkalling til sesjon. Målet er nå 20 prosent kvinner. Men man har bare nådd åtte prosent, så det fremmes krav om tvungen verneplikt for kvinner.

Ingen motsetter seg at kvinner som ønsker det, frivillig søker en karriere i Forsvaret og de må kunne gjøre dette på linje med menn. Men et press eller pålegg fra samfunnets side for å få kvinner inn i det militære blir helt feil. Kravene som nå fremmes, baserer seg på feil fakta, feil feminisme og feil fredspolitik.

Det er vanskelig å forstå hvorfor Forsvaret vil rekruttere flere kvinner i en situasjon der forholdsvis få menn faktisk avtjener verneplikt. Det argumenteres med at kvinner og menn må likestilles, at kvinner vil bidra til å opprettholde verneplikten legitimitet, og at de vil føre til et bedre forsvar.

Kvinnelig verneplikt er en total misforståelse av likestillingsbegrepet. Ordet er høyst uklart og brukes med skiftende innhold. Mer og mer nyttes det med betydningen mekanisk likhet og likebehandling. Også der menn og kvinner har forskjellig situasjon, skal de behandles likt. I noen tilfeller er dette viktig for å redusere diskrimineringen av kvinner. Men i andre tilfeller svekker det kvinners stilling og vanskeliggjør livet deres.

Likestilling dreier seg først og fremst om at kvinner og menn skal ha de samme menneskerettighetene og grunnleggende fri-

hetene. Kvinner skal verdsettes og tildeles makt og ressurser på linje med menn. Men det betyr ikke at kvinner og menn absolutt må være like eller gjøre det samme i enhver situasjon.

Myndighetene skryter av at Norge er et «likestillingsland», og det er riktig at vi står oss bra i mange sammenhenger i forhold til andre land. Men indeksene sier mer om velstand enn rettferdighet. Og likestillingsskrytet tilslører de reelle forskjellene mellom kvinner og menn: at menn fortsatt dominerer der det er makt og penger, mens kvinner er underordnet, dobbeltarbeidende og lavtlønnet. Lederen for likestillingsutvalget, professor Hege Skjeie, fastslår klart etter omfattende analyser at likestillingspolitikken her i landet har spilt fallitt.

Samtidig som kvinner står svakest i samfunnet, har de fortsatt det tyngste ansvaret for fødsel, amming og ulønnet omsorg av barn og svakelige. Deres samfunnsnyttige innsats på dette området er omfattende samtidig som de betaler en pris i form av deltidsstillinger, redusert inntekt, tapt pensjon osv. Å pålegge kvinner en samfunnsbyrde som verneplikt i denne situasjonen er urimelig og kan forsterke de økonomiske og sosiale kjønnsforskjellene. I stedet for likestilling vil resultatet bli økt ulikhet.

Det er uklart hva som menes med at kvinner skal bidra til et «bedre» forsvar ved å tilføre ny innsikt, perspektiver og kompetanse. Hva er dette? Og tror tilhengerne av kvinner i det militære at et visst antall kvinner, fortrinnsvis på lavt nivå, vil medføre en vesentlig endring av strukturer og

holdninger? Det er tydeligvis ikke meningen å endre den strengt hierarkisk oppbygde organisasjonen militæret har, kjennetegnet ved absolutt lydighet, fordi soldatene skal lære å forsvare seg, bruke vold og om nødvendig drepe. Nykommere blir integrert inn i systemet, og vi har sett at kvinner ikke er immune mot den brutalisering soldatlivet medfører og blir militarisert uten at Forsvaret blir endret.

Ikke nok med dette. Erfaringene viser at kvinner i det militære utsettes for vold, mishandling og voldtekt i betydelig omfang - ikke av fiender, men av mannlige soldatkolleger. Under krigene i Midtøsten ble tusenvis av amerikanske kvinnelige militære skadd for livet, lemlestet og voldtatt og noen endog uønsket gravide.

Det lyder så idyllisk at kvinner skal være med og forsvare fedre(!) landet. Men det forties at Norges militære inngår i en allianse med verdens største militærmakt, som spenner over hele kloden og er ansvarlig for angrepskriger både i Afghanistan, Irak og Libya. Det hevdes at kvinner skal legitimere verneplikten, men i praksis bidrar de til å legitimere en militarisert verden i et omfang vi aldri har sett tidligere.

Det vises ofte til at FNs sikkerhetsråd går inn for flere kvinner i det militære. Men dette er å bruke resolusjon 1325 feil. Den tar sikte på å øke kvinners deltaking og innflytelse i arbeidet med å forebygge og løse konflikter og drive fredsbygging og ivareta kvinners menneskerettigheter under flukt, i krig og konflikt. Det står ikke at kvinner skal bli krigere. Det lengste resolusjonen går, er å anbefale kvinner «som militære observatører, sivilt politi og menneskerettighets- og humanitært personell innen FN-baserte feltoperasjoner.»

Reell likestilling innebærer mer enn å innlemme kvinner i en samfunnsstruktur utformet av menn. Kvinner skal sette sitt preg på samfunnet. Men i et likestillingsarbeid er det fare for at den sterkere part likeretter den svakere i sitt bilde, og i løpet av de siste tiår har praksis og verdier som tradisjonelt har kjennetegnet menns roller blitt styrket, mens praksis og verdier som kvinner tradisjonelt har ivaretatt, er svekket. I dagens situasjon er det derfor nødvendig å styrke kvinners makt og innflytelse, omsorgspraksis og verdier. Det vil være i tråd med formødrenes opprinnelige stemmerettskrav.

Ikke minst er det i dagens verden viktig å styrke innsatsen for forebygging og ikkevoldelig løsning av konflikter, fredsforhandlinger og fredsbygging. I stedet for å utvide militariseringen av samfunnet, bør entusiastiske kvinner og menn som vil styrke freden, nasjonalt og internasjonalt, tilbys opplæring og oppdrag på et slikt grunnlag. Da bygger vi både fred, likeverd og rettferdighet.

Publisert i Dagsavisen 4 april 2013

Verneplikt for alle med valgmulighet

Trine Eklund
Kvinne- og fredsaktivist

Vår Forsvarsminister ønsker tvungen verneplikt også for kvinner. Mange er enig med henne at kvinner skal inn i vernepliktsystemet som et likestillingsaspekt.

Jeg er også for verneplikt for

alle, men da bør både kvinner og menn ha relle valg - innenfor et sivilt eller et militært forsvar. Debatten dreier seg kun om den militære verneplikten.

"Forsvar" er mer enn militært forsvar. Her syndes det stort innen forsvarskretser hvor begrepet "Forsvar" er ensbetydende med militær tankegang og våpensystemer. «Fred og sikkerhet» dreier seg om bl.a. å løse konflikter uten vold, om opplæring i demokrati-prosesser, megling, tillitsskapende kommunikasjon og sivile tiltak som kan skape fred og forsoning i konfliktområder.

Militær tjeneste handler om å bekjempe fienden med våpen.

Sivil fredstjeneste handler om å skape tillit og fredelige forhold.

Det er mao en svært forskjellig tenkemåte på hvordan en løser konflikter, og i dag ser vi at den militære måten feiler og feiler stort i de fleste konfliktområdene. Vårt militære forsvar er nødt til å tenke nytt og i andre baner, men flere kvinner inn i det tradisjonelle militære forsvaret er neppe noen løsning – hverken for «Forsvaret» eller for «Freden»

Likestilling for Verneplikten er greit, men å tro at kvinner skal kunne endre det militære systemet som er et tusenårig maskulint system, er i mine øyne naivt. Det er kvinnene som blir maskulinisert, ikke omvendt.

Verden trenger ikke mer krig og mer våpen

Med verneplikt for alle hvor sivil og militær verneplikt likestilles, sidestilles og har lik verd, kan vår ungdom få opplæring i alminnelig folkeskikk, samarbeid, kommunikasjon, menneskerettigheter, kulturelle forskjeller og respekt for hverandre og andre som en grunnholdning. Deretter foreta et reellt valg mellom militær opplæring og sivil fredstjeneste hvor tid, status, lønn, og

videreutdanning likestilles og sidestilles. Også innen budsjett og økonomi basert på våre skattepenger for opplæringen og tjenesten.

Vi har et Bistandsdepartement og et Forsvarsdepartement. Hvorfor har vi ikke et Fredsdepartement eller Fredsdirektorat? Reell likestilling innebærer også en demokratisk rett til å velge. Verneplikt for alle bør være greit ut fra et likestillingsspørsmål, men da skal hver enkelt ungdom ha valgmuligheter - verneplikt innen sivil eller militær beredskap og sivile/militære styrker - ekspl "Non violent peaceforce".

Sivil fredstjeneste er en annerkjent og mye brukt beredskap i andre europeiske land, ikke minst i Tyskland, og fredelig konflikt-håndtering er et skoleringstilbud i mange land på alle kontingenter. Hvorfor ikke bruke all denne erfaringen i et likeverdig forsvar- og sikkerhetssystem for norsk ungdom?

Kvinner og ungdom i dag vil ha valgfrihet. Kanskje det er betimelig å spørre hvorfor ikke flere kvinner velger en militær karriere? De har allerede alle rettigheter og muligheter, men kun 9 % velger militær tjeneste.

Ungdomsorganisasjonene ønsker likestilling og ut fra den argumentasjonen ønsker de verneplikt. Men hvorfor tvang til å lære å myrde? Er det det Verden trenger i dag?

Johanne Skog Gripsrud
Fredsspor – i ulendt terreng
Eget forlag 2013
132 sider

Eneste nålevende æresmedlem i IKFF, Johanne Skog Gripsrud, blir 97 år i 2013 og gir ut sin femte bok om fredsarbeid. Gripsrud har bakgrunn som freelancejournalist og var i perioden 1983 – 1996 redaktør for fred og frihet. Med Freds-spor henvender hun seg til folk flest og deler sine erfaringer fra et langt og aktivt liv i fredsbevegelsen både i Norge og internasjonalt.

Her er stoff om lagsarbeidet i Sandnes gjennom 65 år, om «Haagkvinnene» som startet Kvinneligaen i 1915, om kvinnelige nobelprisvinnere, om FN og mye mer. Boken veksler mellom prosatekster og poesi. Hun siterer andre sine dikt men har laget de fleste selv.

Johanne deler med oss av sitt arbeid for fred og hun ønsker å nå ungdommen og skolemyndighetene. Hun understreker hvor viktig fredsundervisning burde være i skolen. Denne boken kan brukes som inspirasjonskilde i skole, hjem, foreningsarbeid og studiegrupper.

Elisabeth Kristiansen

Boken bestilles fra IKFF sitt hovedkontor.

Wim Zwijnenburg
In a State of Uncertainty
IKW PaxChristi, Nederland
50 sider

Rapporten «In a State of uncertainty. Impact and implications of the use of depleted uranium in Iraq» kom ut like før 10-års markeringen for starten på siste Irakkrigen.

Rapporten er utgitt av fredsorganisasjonen IKW PaxChristi, en av tre internasjonale organisasjoner som var med og startet International Coalition to Ban Uranium Weapons (ICBUW) i 2003. Rapporten er skrevet av nederlandereren Wim Zwijnenburg og finansiert av Det norske utenriksdepartement.

“I en tilstand av usikkerhet” prøver å gjøre det USA så langt har nektet å gjøre: avsløre hvor mye utarmet uran (DU) som ble brukt i Irak, og hvor. Amerikanerne påstår at de bare brukte denne type ammunisjon mot pansrede kjøretøy, men rapporten avslører at angrep med slike våpen ofte fant sted i byer og andre sivile områder. Innbyggerne ble utsatt for radioaktiv forurensning uten informasjon og hjelp til å beskytte seg.

Rapporten beskriver hvordan irakerne har slitt med store kostnader og tekniske problemer ved forsøk på opprydding. Dette blir forsterket av at USA nekter å oppgi hvor DU er brukt. Den Irakiske regjeringen oppgir at de har registrert mer enn 300 områder med forurensning, og at de stadig oppdager nye områder.

Den Irakiske regjeringen som langsomt kommer seg etter tiår med krig, har møtt store utfordringer med ka-

pasitet, ekspertise og kapital for å påvise forurensede områder, renske opp og lagre radioaktivt metall og jord trygt. En mengde rapporter i media og publiserte vitenskapelige artikler viser at det er en alvorlig økning i medfødte misdannelser, kreft og andre sykdommer. Forfatteren av rapporten har vært tre ganger i Irak på feltarbeid og har snakket med representanter for regjeringen, NGOs, leger, eksperter og sivile fra forurensede områder.

Et annet problem kommer fra dårlig regulering, lagring og handel med militært skrapmetall. Radioaktivt forurenset metall blir blandet sammen med rent metall og utsetter samlere og de som handler med dette for DU. Forurenset metall som blir eksportert til nabolandene og dusinvis av ukontrollerte samlesteder for skrapmetall utsetter folk som bor i nærheten for radioaktiv forurensning. Den irakiske regjeringen har bedt om internasjonal hjelp for å analysere og administrere forurenset militært skrapmetall.

FNs Generalforsamling har to ganger bedt om større åpenhet omkring bruk av DU i våpen, senest i desember 2012 da 155 stater stemte for dette. Bare USA, Frankrike og Israel stemte i mot denne resolusjonen som også gikk inn for føre-var-prinsippet ved bruk av uranvåpen.

Eva Fidjestøl

Boken bestilles fra IKFF sitt hovedkontor

Arms Trade Treaty (ATT)

**ein oppdatering av
Eva Fidjestøl**

Reaching Critical Will (RCW) skriver i Arms Trade Treaty (ATT) Monitor som ligger på nettseiden til RCW den 2. april 2013:

I dag vedtok regjeringer i FN teksten til den første traktaten om regulering av våpensalg noensinne. Traktaten som forbyr salg av våpen hvis det er fare for at våpnene kan brukes til å begå, eller legge til rette for, alvorlige brudd på Internasjonal humanitær lov eller menneskerettigheter, er den første traktat som anerkjenner sammenhengen mellom kjønnsbasert vold og internasjonal våpenhandel.

Teksten til avtalen ble vedtatt i FNs Generalforsamling (UNGA) med 154 for, tre i mot og 23 blanke stemmer.

WILPF ser på vedtaket av denne traktaten som det første skritt for å få til en regulering av internasjonal våpenhandel, selv om avtalen ikke er robust eller omfattende nok. Risikoen for legitimering av internasjonal våpenhandel, spesielt for uansvarlige overføringer må unngås gjennom nøyaktige, omhyggelige tolkninger og gjennomføringer.

WILPF har hatt gående en kampanje gjennom hele ATT prosessen for å få med en bind WILPF har ende formulering i traktatteksten mot kjønnsbasert vold. Sammen med Amnesty International har WILPF presset på for å påpeke forbindelsen mellom våpen og kjønnsbasert vold. Med denne endelige siste teksten har WILPF sitt krav blitt respektert.

«Våpen øker risikoen for kjønnsbasert vold, inkludert seksuell vold og hindrer kvinners politiske deltakelse over hele verden. Traktatens tekst om kjønnsbasert vold, ikke bare synliggjør forbindelsen mellom slik vold og våpenhandel, men gjør det illegalt å selge våpen dersom det er en risiko for at våpnene vil bli brukt for å legge til rette for voldtekter», sa Ray Acheson som har vært leder av WILPF's ATT-kampanje.

Selv om den vedtatte ATT-teksten er sterkere enn tidligere utkast, inneholder den likevel viktige begrensninger og smutthull. Siden alle FN-land var med og forhandlet om traktaten under reglene om konsensus, har traktaten sitt spillerom blitt trangt og omhandler bare et begrenset antall av våpen-systemer.

Bestemmelsene som dekker ammunisjon, deler og komponenter er ikke omfattende nok, og den pålegger ikke stater stor nok åpenhet omkring internasjonal handel med våpen. Traktaten tar ikke opp bekymringene for at store eksportører selv noe ganger bruker våpen til aggressiv vold og brudd på menneskerettighetene.

Men ATT-teksten er bare et utgangspunkt. Generalsekretær i WILPF, Madeleine Rees skriver: «ATT-prosessen har vist en viktig internasjonal mobilisering mot den negative innvirkningen fra internasjonal våpenhandel på humanitær lov og menneskerettigheter. Nå må vi ta den i bruk med den strengeste mulige tolkning for å gjøre det som traktaten var tenkt å gjøre, redusere menneskelig lidelse.»

Se www.ikff.no

Nordisk IKFF møte i København 9. og 10.februar 2013

Edel Havin Beukes og
Elisabeth Kristiansen

Deltakere

Finland: Elina Hatakka og Marianne Laxen
Norge: Margrethe Tingstad, Elisabeth Kristiansen,
Edel Havind Beukes, Liss Schanke
Sverige: Kerstin Greback, Kirsti Kolthoff, Malin Nilsson
Danmark: Rita Dahlberg, Solvejg Sieg Sørensen, Birthe Krogh, Rita Larsen, Ida Harsløf, Tove Krag, Birgit Poulsen

Det nordiske møtet ble holdt i "Kvinnehuset" i en sidegate til Strøget. Som alltid føler man seg vel og velkommen i møte med engasjerte nordiske IKFF søstre på møtet og i samvær på hyggelige restauranter til middagsmåltidene.

Kort om hva som har skjedd siden sist

Møtet ble innledet med en orientering om høydepunkter siden sist, Göteborg i 2012.

Tove Krag fra Danmark fortalte

- Den danske seksjonens årsbudsjett er på ca. 130.000
- Seksjonen har skrevet brev til tre ministre vedr. 1325 med tre konkrete krav vedr. Afghanistan: ikke støtte til fredsforhandlinger uten kvinnerepresentasjon, avsette bistandpenger til afghanske kvinner, støtte afghanske kvinners anbefalinger
- Fokuserer også på afghanske kvinner i asyl i Danmark

Marianne Laxen fra Finland fortalte

- Årsbudsjettet er på ca. 60.000
- Seksjonen har 35/40 medlemmer, hvorav ca. 12 er aktive
- Har samarbeidet med somaliske kvinner i Finland, studiesirkel om Somalia og internasjonal konferanse i Finland om kvinner i Somalia.

Margrethe K. Tingstad fra Norge fortalte

- Årsbudsjettet er på ca. 400.000
- En hovedoppgave i 2013 er ny oppdatert hjemmeside
- Norges finansiering av 1325 spesialrepresentant i NATO, noe vi er bekymret for
- Nylig utgitt atombok
- Opptatt av den uheldige bindingen mellom det internasjonale atomenergibyrået og WHO
- Eva Fidjestøl blir observatør på Regjeringskonferanse om de humanitære konsekvensene ved bruk av atomvåpen, 4. og 5. mars i Oslo
- Orienterte om arbeid med matsikkerhet
- Når det gjelder 2015 har vi nasjonale planer, bl.a. historieskriving
- Fokus på militarisering i nord – inkludert Svalba
- Fokus på våpeneksport og Arms Trade Treaty – en resolusjon fra desember 2012 som ble undertegnet av 155 land. IKFF og andre organisasjon er opptatt av at også ammunisjon må være med

Kirsti Kolthoff fra Sverige fortalte

- Årsbudsjettet er på ca. 2.000.000 takket være støtte fra folke Bernadottestiftelsen og Ungdomsstyrelsen
- Sverige har kongress 22.-24.3. Kongressen skal vedta ny strategisk plan men kommer til å beholde samme prioriteringer, dvs. nedrustning, 1325, militarisering

inkl. atomvåpen.

-IKFF Sverige har et prosjekt med støtte til IKFF-organisasjoner i Kongo, Nigeria, Colombia og Costa Rica til å for å arbeide med 1325 lokalt

-Henvendelse til den svenske likestillingsministeren om initiativ for å stoppe væpnet vold mot kvinner, minske antall våpen og sikre at menn som er dømt for kvinnemishandling ikke skal kunne få kjøpe våpen

-Aksjon kalt «Partnerskap 2014»: overføre innsats fra det militære til det sivile i samarbeid mellom IKFF, Redd Barna, Røde Kors, Kirken m.fl.

-Film: «verdens sikreste kjernekraftverk»

-Prosjekt med støtte fra ungdomsstyrelsen «kvinner mobiliserer mot svensk militarisering»: informere om svensk militarisering – kvinner i dialog med lokale politikere – sælig i områder der det er militære øvelser. Ikke bare fokus på fysisk nærvær men også på militarisering som mentalt fokus og tema i media. -Kerstin er "gender coach for generalsekretær i Folke Bernadottestiftelsen

WILPF International nominert til Nobels fredspris

Den norske seksjonen kunne bl.a. fortelle at det nylig (frist 1.2.2013) hadde kommet to nominasjoner av WILPF til Nobels fredspris fra IPB (International Peace Bureau) i Sveits og en gruppe norske politikere. Det vakte stor glede. Begrunnelsen for Nobel-nominasjonen oversettes til engelsk og tas med til IB-møtet i Madrid. Det er helt usannsynlig at WILPF får prisen i 2013, men det blir ny nominasjon i 2014. Alle WILPF-seksjonene oppfordres til å prøve å få til nominasjoner fra sine land for 2014. Alle lands parlamentsmedlemmer og regjeringer har nominasjonsrett – i tillegg til tidligere prisvinnere og utvalgte fagpersoner.

WILPF konstitusjonen

Så tok vi opp tråden fra Göteborg i 2012 hvor det ble etterlyst en tydelig avklaring av forholdet mellom uformell og formell kommunikasjon og beslutninger i WILPF. Vi som nordisk gruppe samarbeider godt, men vi ønsker ikke å formalisere vår kommunikasjon.

Vi konkluderte med:

* WILPF bør fortsatt ha en formell forpliktende beslutningsstruktur som er bygget på vedtatte prioriteringer og valgte representanter fra godkjente seksjoner som har oppfylt sine betalingsforpliktelser.

* WILPF bør fortsatt være åpen for uformelt tematisk nasjonalt og internasjonalt arbeid basert på åpne nettverk – og vil klargjøre rammene for slikt nettverksarbeid.

I etterkant av møtet formulerte vi en uttalelse som

ble sendt videre til IB-møtet i Madrid, hvor vi uttrykte at, i motsetning til FN så vil vi oppforde seksjonene til å betale sin andel til felleskassen før deltagelse i beslutningsprosessene. Vi ønsker at utgiftene til drift av kontoret i Geneve og New York blir betalt av medlemsorganisasjonen og ikke gjennom bevilgninger og donasjoner. Ida Harsölf ble Nordisk representasjon til WILPF's nominasjonskomite.

Forbud mot utarmet uran

Margrethe leste opp et notat av Eva Fidjestøl:

International Coalition to Ban Uranium Weapons (ICBUW) ble startet i 2003 støttet av tre internasjonale organisasjoner: International Peace Bureau, Pax Christi International og Women's International League for Peace and Freedom. Målet var å få til en konvensjon som forbyr bruk av utarmet uran (DU) i våpen og ammunisjon.

ICBUW har base i Manchester og har to fulltids ansatte, et styre på 13 personer og en vitenskapelig gruppe på tre personer. De blir i dag støttet av 158 NGO-grupper i 32 land. Av disse er bare fire nasjonale WILPF-grupper (Costa Rica, Frankrike, Norge, UK).

Belgia stiller med 29 grupper, Japan med 29, UK med 18 og USA med 22, Danmark har ingen, Norge har tre og Sverige to.

En resolusjon, som ber alle FN-land om å sende rapporter til FN's Generalsekretær om konsekvensene ved bruk av utarmet uran i våpen og ammunisjon, oppfordrer brukerne til å oppgi hvor dette er brukt og hvor mye og ber WHO og andre relevante organisasjoner om å oppdatere egne rapporter om dette temaet, har vært oppe i UNGA til debatt og avstemning i 2007, 2008, 2010 og 2012.

I 2012 ble resolusjonsteksten utvidet med å vise til føre-var prinsippet. 155 stater stemte ja og bare fire stemte nei (USA, UK, Frankrike, Israel), og 27 stater unnlot å stemme. Av de nordiske land stemte Finland, Island, Norge ja og Sverige, Danmark unnlot å stemme.

For å styrke ICBUW sitt arbeid er det viktig at alle na-

Bådflytninge? – Anonym streetart ved Peblingesøen i København den 6.4.12.

Foto: Tove Krag

sjonale WILPF-grupper melder seg inn. Det koster bare noen klikk (www.icbuw.org) og ca. 200 kr ved innmelding. Det er også viktig å prøve å få andre NGO i eget land til å melde seg inn i ICBUW. I land som stemmer nei eller avholdende er det viktig å ta kontakt med politikerne. Dette har vi god erfaring med i Norge.

WILPF er medlem. IKFF-Norge som seksjon er også medlem i denne kampanjen og oppfordrer alle nordiske seksjoner til å melde seg inn og til å støtte resolusjonen. Sverige og Danmark unnlot å stemme da resolusjonen var oppe i FN i desember."

Koordinering av nordisk fredssamarbeid

Diskusjon om mulig koordinering av nordisk fredsarbeid, og spørsmålet om navneendring av departementer fra forsvars- til fredsdepartementer og spørsmålet om fredsskatt. Nordisk møtet vedtok å sende ut følgende uttalelse:

"Nordiska Rådet har på sin session i januari beslutat om ett närmare nordiskt försvarssamarbe och förutsätter fastare strukturer samt parlamentærisk förankring.

WILPF (Women`s International League for Peace and Freedom) seksjonene i Danmark, Finland, Norge och Sverige har på sitt møte i København diskuterat frågan om nordiskt försvarssamarbete. Vi understöder tanken om ett närmare nordiskt samarbete på det säkerhetspolitiska området, men vi vill att man planerar och diskuterar en säkerhetspolitik som inte bygger på militära lösningar.

WILPF var en av de starka krafterna bakom FN:s säkerhetsråds antagande av resolution 1325 år 2000 om kvinnors fred och säkerhet. Resolutionen handlar om förebyggande, skydd och deltagande. Utgående från denna resolution och det arbete WILPF utfört sedan grundandet 1915 ser vi gärna att även de nordiska länderna och Nordiska Rådet omprövar sin politik gällande försvarssamarbetet till att gälla alternativa lösningar för att bygga upp varaktig fred i vår världsdel samt globalt.

Vi vill gärna se att Nordiska Rådet förbereder en diskussion om nya säkerhetspolitiska lösningar samt fredsinitiativ. Vi understreker at vi svært gjerne bidrar som verdens eldste fredskvinneorganisasjon med vår sakkunnskap. Vi hoppas på en dialog mellan oss och Nordiska Rådet så att vi sommaren 2014 på Nordiskt Forum i Malmø kan presentera nya politiska fredsinitiativ. Vi mener också at det må være en oppgave for Foreningarna Norden og også støtte nordisk fredssamarbeid gjennom informasjon og debattupplegg."

Teksten ble sendt ut slik at landene selv kunne adressere og oversette brevet.

Fortsettelse av det nordiske 1325-samarbeidet

Der var stemning for et fortsatt nordisk samarbeide, men det er ikke WILPF seksjonenes ansvar å opprett-

holde det nordiske nettverket, så vi avventer initiativ fra de nordiske 1325-nettverkene. Idé fra Kerstin Greback til mulig nordisk finansiering af 1325 arbeide i Afghanistan via IKFFs seksjoner i India og Pakistan.

IKFF ønsker å utarbeide et studieopplegg om resolusjon 1325 til bruk for norske studiegrupper og skoleelever, blant annet folkehøgskoler, lærerskoler og videregående skoler. Hvor eksempler fra arbeidet som allerede er gjort kan brukes i undervisningen.

Nordisk Forum i Malmø 12.-15.juni 2014

Dette er et stort arrangement som vi gleder oss til. Her kan alle som ønsker det ta del i prosessen. Vi har fått Monica Bothner til å gi oss en oversikt over dette arbeidet så langt, se side 29.

Hjemmeside www.nf2014.org

FNs kvinnekonferanse 2015

Vi gleder oss til å høre hva de i New York og Geneve har av forslag til aktiviteter som vil legges frem på IB-møtet i Madrid.

Der er flere viktige begivenheter framover som de nordiske IKFF avdelingene vil samarbeide om:

- Et Kiruna-seminar skal holdes 27.-29.juni 2013. Der er temaet NATO, EU strategi for High North. Arrangør er bl.a. Global Network Against Weapons & Nuclear Power in Space v/Bruce Gagnon som WILPF har samarbeidet med i mange år. Ingela Mårtenson fra Gøteborg- avdelingen er vår kontakt i arrangørgruppa
- Nordisk Forum i Malmø planlegges til 12.-15. juni 2014. Det har gått mange år siden de siste nordiske fora for kvinneorganisasjonene i Norden ble avholdt i Oslo (1988) og i Åbo (1994). (Se artikkel side 29)
- Neste nordiske IKFF-møte holdes i Norge før neste IB-møte i 2014

WILPF Internasjonale styremøte 22-24 februar i Madrid

Edel Havin Beukes og
Elisabeth Kristiansen

Fem nye seksjoner ble oppretter på kongressen i Costa Rica, 2011, vi ønsket da Mexico, Spania, Pakistan, Nigeria og Kongo(DRC) velkommen inn i WILPF fellesskapet. Den nye spanske seksjonen påtok seg å arrangere det internasjonale styremøtet (IB) i Madrid 22-24 februar 2013. Dette gjorde de på en utmerket måte.

IKFF sendte fungerende IB-medlem Edel Havin Beukes og landsleder Margrethe Tingstad til møtet. Elisabeth Kristiansen deltok også som ledd i et intervjuprosjekt hun jobber med. Totalt var det 91 deltagere fra 25 land der, blant dem tidligere generalsekretær og senere president Edith Ballantyne som nå er over 90 år og fremdeles høyst oppegående.

Møtet ble holdt i Hotel Escuela i utkanten av Madrid der de fleste

også bodde og spiste. Alle kom dagen før og overnattet til dagen etter. Dette ga oss 3 hele møtedager.

Fredagen

Den spanske lederen Carmen Magallon ønsker velkommen og WILPFs president Adilia Caravaca fra Costa Rica takket for innsatsen til den spanske seksjonen. Så fulgte et seminar om "Konflikt og forfølgelse- menneskerettsforkjempere og løsninger".

WILPF-prosjektet "Reaching Critical Will" holdt en workshop: "Gendering the Arms Trade Treaty" som handlet om arbeidet med å vektlegge vold mot kvinner i avtaleteksten. Om ettermiddagen fulgte et seminar "The Europe We Want, The World We Want."

Om kvelden fikk alle to røde kastanjetter og tørrtrente i å bruke dem og innøve slagord til en demonstrasjon vi skulle være med på i Madrids hovedgate på lørdagskvelden.

Lørdagen

WILPFs president Adilia Caravaca

og WILPFs generalsekretær Madeleine Rees la fram rapporter. De 26 seksjoner hadde levert rapporter som kan leses på www.wilpfinternational.com

Nina Hansen presenterte WILPF nye hjemmeside og hadde en mini workshop om kommunikasjon, hvor hun fortalte at for 100 som virker interesserte, kan du få 10 som vil vite mer og 1 som vil bli medlem. Og at det er viktig å huske på at du ikke kan snakke med alle samtidig, men vurdere målgruppen du henvender deg til. Økonomiansvarlig Nancy Ramsden gjennomgikk regnskaper og budsjett. Hun og finanskomiteen hadde gjort en fin jobb med å få alt forståelig og ryddig.

Dagen endte med at vi samlet reiste inn til Madrid sentrum og hadde en markering på hovedgaten med kastanjetter og slagord mot vold og krigføring og et banner med WILPF merket. På spansk kalles WILPF forøvrig LiMPAL. Våre påfunn vakte interesse og positive reaksjoner hos dem vi traff på gaten. (Tidligere på

dagen hadde det vært en stor demonstrasjon mot EUs sparetiltak, der flere folk hadde blitt arrestert hørte vi senere.)

Vi spiste på kvinnehuset "Fundacion Entredos". Margrethe kunne kommunisere med en av damene fra fransk-talende DRC (Kongo) på flytende swahili. Vi andre er jo svake både i fransk og swahil og var imponert!

Søndagen

WILPF's 100 års markering i Haag var et hovedtema, det forventes også stor innsats fra de enkelte seksjonene. Arrangementene vil skje i Haag i Nederland fra 22.-28. april 2015. Den Treårige Internasjonale Fredskongressen vil gå av stabelne fra 22.-25. april 2015. Så holdes det en stor konferanse 27.-29. april, hvor det 28. april, på selv fødselsdagen blir en stor mottagelse.

Frem mot denne kongressen i 2015 er det også satt i gang arbeid med å endre våre internasjonale vedtekter.

Det er satt ned følgende arbeidsgruppet til Haag 2015.

"Vår historie" som skal bli til en stor utstilling i Haag 2015

"Sponsorer" Hvem kan hjelpe oss å få et fint jubileum? Her må som vanlig alle legge hodene i bløt.

"Komitéen av 100" er et initiativ hvor 100 kvinner blir bedt om å gi 100 € (ca. NOK. 6600,-) for å få navnet sitt på programmet og å sitte forrest på kongressen

"Kommunikasjon" Hvem skal vi invitere? Hvem vil vi snakke til og med? Presse og mediekontakt hører innunder her. Produksjon av informasjonsmateriell og koordinering av kongress, konferanse med festival og kampanjearbeid.

"Politisk innhold" disse vil utarbeide målpapirer, uttalelser og beskrivelser til kongressen, konferansen og kampanjearbeidet.

"Kunst og underholdning" en uke til ende, 22. - 29. april, med mottagelse på selve bursdagen den 28. april 2015.

"Logistikk" Få det hele gjennomført på en fin måte

Margrethe Tingstad fikk lederjobben for en organisasjonskomité som skal avlevere et resultat om et halvt år, og sendes videre til Excom. I disse diskusjonene var det tydelig at vi har en beslutningsprosess som det vil være fornuftig å reformere.

Målet er en konstitusjon som er et godt arbeidsverktøy for alle seksjonene og våre to internasjonale kontorer.

Styremøtet ble avsluttet med en god middag og underholdning. En av de spanske damene danset en fengende spansk dans. Margrethe og Elisabeth ledet alle deltakerne ut i en norsk folkedans.

Elisabeth hadde strikket fargerike sokker under møtet og ga dem til sin værelseskamerat Ila Pathak fra India som frøs på beina.

De internasjonale samlingene til WILPF er alltid inspirerende og hyggelige og man treffer nye og gamle venner.

Tippa Hareide

På vegne av Internasjonal kvinnelige for fred og frihet vil jeg gjerne si noen ord ved Tippi Hareide's bære. Tippi og jeg har samarbeidet mye gjennom mange år og jeg regnet henne som en god venninne som det også var givende å diskutere politikk med.

Den første perioden vi jobbet sammen (i 1990-95) var jeg leder og Tippi var kasserer. Da visste jeg at våre økonomiske forhold var i de beste hender, selv om vi alltid hadde altfor lite midler til å kunne handle for fullt.

Gjennom årene var Tippi med i redaksjonskomiteen til fred og frihet, var styremedlem og også aktiv i oslo-avdelingen. Hun var med på mange nordiske og internasjonale WILPF møter, gikk fredsmarsjer og deltok i mange aktiviteter som bl.a. gjalt nedrustning, mot atomvåpen/atomenergi og mange typer miljø saker.

I likhet med flere av de eldre IKFF medlemmene var hun med i Bestemødrene på Stortingsplass. De hadde regelmessige demonstrasjoner ved Stortinget og møter på kafeen i Det norske teatret.

Det ga anledning til diskusjoner med forbipasserende på gaten og ha dagsaktuelle saker på bestemorsblekka som de delte ut.

Denne arbeidsformen likte Tippi godt. Bestemødrene er ikke bare ved Stortinget. De rei-

ste 10-15 stykker til olympia byen Lillehammer med håndveskene stappfulle av brosjyrer og bestemors blekker på engelsk, tysk, fransk og norsk for å presentere seg selv og hva de sto for når det gjalt atomvåpen, fredssaker og miljø saker. Der stod de i Storgaten i Lillehammer under olympiaden.

Det er en sak som gjorde sterkt inntrykk på meg da jeg leste om det: I 1930-årene under borgerkrigen i Spania samlet Tippi i Danmark inn penger til et barnehjem i Spania.

IKFF- og bestemorsaktivist Nini Haslund Gleditsch fortalte om sine opplevelser under Spaniakrigen på et møte hos Bestemødrene 1. mai 1993. Hun fortalte at hun hadde kommet til et barnehjem og de som jobbet der sa at det var en dansk jente som hadde samlet inn penger slik at de kunne holde det gående. Da måtte jeg si at det var meg, sa Tippi. De andre på møtet begynte å gråte. Nini og jeg var helt tause. Det var et veldig sterkt øyeblikk.

Tippi kunne være litt skarp i formuleringene i blant, men hun hevdet at det var også lov til å være litt sint av og til. Tippi var en positiv og selvstendig dame som visste hva hun ville og hva hun ikke ville. Og hun var alltid med når det gjalt!

I tillegg var hun veldig sprek. Det var en kostelig opplevelse da hun og jeg løp til bussen til Bærum. Tippi som da var i slutten av

80 årene løp som en vind foran meg. Da vi skulle på bussen ville sjåføren ha bevis for at hun var pensjonist, mens jeg gikk greitt gjennom. Det sier noe om Tippi's fysiske kondisjon og utseende. Det er et kvinnelige ord som sier : bli medlem av IKFF og lev lenge. Det stemmer med erfaringene,

IKFF blir 100 år i 2015 og siste gang jeg traff Tippi hjemme i huset hennes, snakket vi om dette jubileet. Det hadde vært fint om du kunne oppleve det, da vil jo du ha fylt 100 år også, sa jeg. Tippi lovtte å gjøre sitt beste for å greie det og det manglet altså bare 2 år på at hun greidde det.

Vi i IKFF er takknemlige for mange gode år sammen med Tippi og lyser fred over hennes minne.

Edel Havin Beukes

(foto: Thomas Barstad Eckhoff).

INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET

IKFF landsmøte 12-14 april 2013

Av Mari Holboe Ruge

Landsmøtet ble holdt på tre ulike steder i Oslo. Fredag kveld hadde IKFF og Norges Fredslag et felles arrangement på Fredshuset i Møllergaten 12 med tema: «Hva betyr fred? Hvorfor er jeg medlem i IKFF/NFL? Hva kan jeg gjøre i fredsbevegelsen?» Ingeborg Breines, Alexander Harang (NFL) og Margrethe Tingstad (IKFF) hadde innledninger.

Lørdag formiddag var landsmøtedeltakerne gjester i Nobels Fredsenter. Ingunn Norderval holdt en inspirerende og kunnskapsfylt innledning om WILPFs fredsprisvinnere Jane Addams og Emily Greene Balch og om kvinner som har vært nominert til prisen. Ingunn har forsket på dette stoffet i flere år og har snart ferdig en bok som bør få mange lesere.

Etter felles lunsj i Storgt. 11 ble landsmøtet formelt åpnet av landsleder Margrethe Tingstad. Det var god oppslutning om møtet, med 33 deltakere, bl.a. fra alle lokalavdelinger. Gro Eriksen (Sandnes) og Bhanu Natarajan (Bergen) ble valgt til møteledere.

Resolusjonskomite: Edel Havin Beukes, Zoia Grannes (Sandnes) Kari Hartveit (Bergen), Anne Margrete Halvorsen. Elisabeth Kristiansen og Mari Holmboe Ruge ble valgt til referenter, med støtte av

Wenche Haukland (Bergen).

Margrethe innledet med et tankevekkende innlegg om dagens militarisme som gir seg mange utslag og som bør være et hovedan-

samarbeidet med WILPFs kommunikasjonsansvarlige Nina Mørk Hansen (dansk) om en omlegging og oppdatering av hjemmesiden etter mønster fra WILPFs interna-

liggende for IKFF i tiden framover. Innledningen ble fulgt opp av kommentarer fra flere deltakere. Kommentarene er registrert for senere bruk.

Ny hjemmeside

En hovedpost på årets landsmøte var presentasjon av IKFFs hjemmeside www.ikff.no i ny drakt. En arbeidsgruppe med Margrethe Tingstad, Elisabeth Kristiansen og Anne Margrete Halvorsen har

sjonale webside www.wilpfinternational.org Nina var kommet fra Geneve for den siste finpussen av websiden og deltok også på første del av landsmøtet. Hun demonstrerte på storskjerm og svarte på spørsmål. Dette har vært en hovedprioritet for landsstyret siden landsmøtet i fjor og kan bety mye for kontakten med medlemmene. Elisabeth K og Nina Mørk Hansen fikk takk og gaver for det store arbeidet de har gjort i denne saken.

2015

Mari Holmboe innledet til samtale om hvordan vi fra norsk side skal forberede oss til hundreårsfeiringen om to år. Starten for WILPF henger nøye sammen med den internasjonale kvinnestemmerettskampen. Det samme ser vi i IKFFs historie. Flere av delegatene fra Norge til kongressen i Haag var veteraner fra stemmerettsarbeidet. Alle seksjoner er bedt om lage sin egen 100-års-historie. IKFF i Norge har skrevet historien fram til 1940, men etter 1945 er det ikke laget noe samlet arbeid.

Mari foreslo at vi skal velge ut sentrale tema vi har jobbet med og få laget en jubileumsbok på det grunnlaget der våre egne folk kan bidra. I samtalen etterpå kom mange gode ideer opp, bl.a. utstilling, ungdomsbok, gjenutgivelse av tidligere temahefter. Mange la vekt på at hundreårsmarkeringen må se mer framover enn bakover.

Forslag til uttalelser

Hermien Prestbakmo la fram forslag om uttalelse om nedgradering av Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter. Bergen IKFF la fram forslag til uttalelse om kvinnelig verneplikt og forslag til vedtektsendring for §2: Å endre «norske kvinner» til «kvinner i Norge».

Jorunn Berg begrunnet et forslag fra Stavanger IKFF om å bruke SR 1325 som argument mot å tvangsreturnere asylsøkende kvinner fra Norge. Lørdag kveld var deltakerne på et utested til uformelt samvær.

Søndag 14. april

Landsstyrets årsmelding ble presentert og godkjent med noen mindre rettelser. Avdelingenes årsmeldinger var kopiert opp i dokumentheftet og ble presen-

tert. Landsstyret mintes vårt æresmedlem Tippa Hareide, som døde i desember 2012. Minneord kommer i Fred og Frihet. Et kort med alle deltakeres navnetrekk ble sendt vårt æresmedlem Johanne Skog Gripsrud, 96 år, som nylig har gitt ut boka Fredsspor. IKFF har nå bare Johanne som æresmedlem. Styret ble bedt om å vurdere kriterier for eventuell utnevning av nye æresmedlemmer i framtiden.

Regnskap 2012

Regnskapet viser et driftsunderskudd på ca 15.000 kr. En årsak er at færre har betalt kontingent i 2012 enn året før. Flere mente at det bør føres en «strengere» praksis med å stryke medlemmer som ikke betaler. Vår internasjonale kontingent blir fastsatt etter hvor mange nominelle medlemmer vi har. Styret ble bedt om å ta denne saken opp med hovedkontoret i Geneve.

Mangeårig revisor Gry Hovland døde i februar 2013. Midlertidig revisor Ellen Elster hadde godkjent regnskapet, som er ført av Liss Schanke. Landsmøtet godkjente regnskapet og ga styret ansvarsfrihet.

Arbeidsprogram 2013-14

Forslag ble presentert av landsleder i en skematisk form og diskutert. (Se egen artikkel.) Den store begivenheten neste år blir Nordisk Forum i Malmø, juni 2014. Styret fikk i oppdrag å lage endelig utforming av arbeidsprogrammet.

Uttalelser fra landsmøtet. Etter lunsjpausen la resolusjonskomiteen fram sine redigerte forslag. Landsmøtet vedtok uttalelser mot kvinner og militær verneplikt, og om Norges menneskerettighetsarbeid. Forslaget om å legge SR 1325 til grunn for arbeid

med asylpolitikk ble ikke vedtatt, men Stavanger avdeling ble oppmuntret til å arbeide med denne saken på grunnlag av et menneskerettighetsperspektiv.

Forslaget om å endre vedtektenes §2 fra «norske kvinner» til «kvinner i Norge» ble ikke vedtatt fordi det ikke var sendt ut i tide. Å overholde slike regler er spesielt viktig mht vedtektsendringer. Landsmøtet viste imidlertid til at IKFFs praksis inkluderer medlemskap for kvinner med andre statsborgerskap, og vil ta saken opp igjen på landsmøtet 2014.

Styret ble bedt om å lage endelig utforming av uttalelsene og få dem sendt til riktige adressater.

Valg

Mari H. Ruge la fram valgkomiteens forslag til landsstyre, og internasjonale styremedlemmer fra 2013. Forslaget ble vedtatt uten votering. Valgkomitee ble også valgt. Se egen oversikt.

Avslutning. Landsleder takket alle deltakere, og særlig de som hadde jobbet hardt for å få møtet godt gjennomført: Elisabeth Kristiansen (ansvarlig for lunsj og kaffepauser), Mari H. Ruge (dokumenter). Mari tar nå pause fra IKFFs kontor en tid pga omsorgsoppgaver, men jobber hjemme fra.

Møtet ble hevet kl. 14.30.

HANDLINGSPLAN 2013 - 2014

Handlingsplanen vår tar utgangspunkt i de områdene vi har jobbet mest med i de siste årene, og består av både lokale og sentrale aktiviteter. Vi skal fortsatt bidra til synliggjøring av den avsporing dagens økte militære opprustning utgjør, og argumentere for en politisk satsning på en mindre voldelig verden.

Det som bør styre våre prioriteringer framover er særlig:

- WILPF's internasjonale strategi, vår egen kompetanse og kapasitet, og en vurdering av hvor tror at vi kan bevege verden litt framover i ønsket retning.
- Våpenhandelsavtalen og forbud mot uranvåpen er eksempler på saker hvor vi ser at arbeidet nytter.

En handlingsplan har noe fast i bunnen, og er forbundet med økonomiske prioriteringer. Samtidig skal planen være et arbeidsdokument, hvor vi har rom for nye aktiviteter. Vi skal styrke arbeidet innenfor de programmene som vår internasjonale organisasjon jobber med, og vi skal bli enda bedre på å samarbeide med andre organisasjoner i felles saker.

Arbeidet vårt foregår på mange plan, fra påvirkning lokalt og nasjonalt, til deltagelse i internasjonale nettverk. I samarbeid med de nordiske seksjonene protesterer vi mot militær nordområdesatsing, ressursbruk på tradisjonelle "styrkemålinger" og militarismens negative miljøpåvirkning.

Matsikkerhet, med vekt på kvinners medvirkning til matproduksjon i lys av klimaendringer, er et tema hvor vi i samarbeid med andre blant annet skal arrangere et seminar i oktober.

Nordisk forum 2014 i Malmø blir et viktig møtested også for de nordiske IKFF-seksjonene og jeg oppfordrer alle til å følge med på dette arbeidet.

Planleggingen av vårt 100-årsjubielum er også i full gang. Her tenkes det utstillinger, seminarer publikasjoner og selvsagt et flott bursdagsselskap i mai 2015. Det er ikke lenge til.

På planen står også effektivisering av organisasjon og kommunikasjon, og vår nye nettside er et stort steg i riktig retning. Vi skal skape møteplasser som forhåpentligvis kan gi oss flere medlemmer.

Veien fra plan til handling blir kortere når flere er med. Summen av våre aktiviteter består av mange små initiativ. Vi bør skrive mer, og jeg ber alle om å skrive i lokalpresse og til nettsiden vår.

Vi må la oss inspirere av de åtte norsk kvinnene som reiste til Haag i 1915 med slagordet, «*La oss heve handlingens fane*»

Margrethe - leder

IKFFS LANDSSTYRE 2013-14

Kirsten Margrethe Tingstad	Landsleder	2012-14		Hedmark/Oppland
Edel Havin Beukes	Nestleder	2012-14		Oslo/Akershus
Hermien Prestbakmo	Styremedlem	2012-14		Troms
Johanne M Hartwig	Styremedlem	2012-14		Bergen/Hordaland
Eva Fidjestøl	Styremedlem	2013-15	1. gjenvalg	Oslo/Akershus
Anne Margrete Halvorsen	Styremedlem	2013-15	1. gjenvalg	Oslo/Akershus
Kari Nes	Styremedlem	2013-15	Ny	Hedmark/Oppland

VARAMEDLEMMER 2013-14

Camilla Hansen	Varamedlem	1.gjenvalg	Oslo/Akershus
Marthe Helgesen	Varamedlem	1. gjenvalg	Oslo/Akershus
Jorunn Berg	Varamedlem	1. gjenvalg	Stavanger/Rogaland
Liss Schanke	Varamedlem	1. gjenvalg	Oslo/Akershus
Elisabeth Kristiansen	Varamedlem	1. gjenvalg	Oslo/Akershus
Monica Bothner	Varamedlem	Ny	Oslo/Akershus
Ursula Gelis	Varamedlem	Ny	Oslo/Akershus

INTERNASJONALT STYREMEDLEM (IB) 2013-16

Edel Havin Beukes	IB-medlem	Opprykk fra vara	Oslo/Akershus
Margrethe Tingstad	IB 1. varamedlem	Ny	Hedmark/Oppland
	2. varamedlem velges 2014		

REVISOR

Ellen Elster	Revisor	Ny	Oslo/Akershus
--------------	---------	----	---------------

VALGKOMITE 2014

Mari H. Ruge	Medlem	1. gjenvalg	Oslo/Akershus
Dagmar Sørbøe	Medlem	Ny	Oslo/Akershus
Zoia Grannes	Medlem	Ny	Sandnes/Rogaland
Jorunn Skjeggstad	Varamedlem	Ny	Hedmark/Oppland

NORDISK FREDSAKADEMI

Symposium 2013, Jondal 26-28.juli

Fordypningskurs 28 - 31. juli

Stiftelsen Nordisk Fredsakademi har gjennom det siste tiåret arrangert symposier i Jondal.

Gjennom noen lyse sommerdager skal folk møtes og snakke om de tingene som opptar oss. Symposiumet og fordypningskurset vil gi deg innblikk i dagens miljø- og konfliktspørsmål. Du vil møte engasjerte mennesker som vet at det nytter og at vi alle kan bidra.

Bergensseksjonen vil holde en workshop i "Fredskultur!" på lørdag 27. juli. Johan Galtung har kurs i Transcend-metoden tirsdag 30. juli. Vår egen Kari Hagtveit har kunstutstilling i kurslokalet. Og mye mer 6 dager til ende. For mer informasjon og påmelding. Tlf 90962061 Nordisk Fredsakademi.

Nytt fra seksjonene

Bergen

IKFF-Bergen har i 2012/13 fortsatt sitt arbeid under en kollektiv ledelse (Barbara Gentikow, Johanne Margrethe Hartwig og Åse Møller Hansen), mens Susanne Urban har hatt et meget fortjent sabbatsår.

Vi har hatt medlemsmøter hver måned, stands og deltakelse i offentlige arrangementer, som FN-dagen, 8. mars og 1. mai. Vi har levert 1000 underskrifter på postkort til Stortinget med protest mot F-35.

Vi fortsetter underskriftsaksjonen for å forby uranvåpen og har hatt artikler i Bergens Tidende, Klassekampen, Sosialistisk Framtid og på et par nettsider.

Utover dette samarbeider vi med Bergen Offentlige Bibliotek, med Nordisk Fredsakademi og Norges Fredsfond.

Vi har også et samarbeidsprosjekt med lokale grønne organisasjoner, om tema som militarisme, klima og miljø.

På Globaliseringskonferansen i Oslo i november 2012 deltok vi med et seminar om «Utarma Uran og miljøkonsekvenser av militærindustrien».

Bergen tar ansvar for nummer 3/4 2013 av «fred og frihet» med tema «fredskultur», som kommer til høsten. Vi har fått fem nye aktive medlemmer.

Barbara Gentikow

Hedmark/Oppland

Avdelingen hadde årsmøte i Hamar 5. februar og hadde stor deltakelse på det åpne møtet.

Vi hadde loppemarked i Grevskapet på Stange som ga omtrent 7000 kr. netto.

Vi vil markere FN's internasjonale fredsdag med budskap om våpenhvile og ikke-vold på Hamar 21. september.

Vi arbeider med å følge opp temaet vann/matsikkerhet og vil sammen med Nei til Atomvåpen markere FN-dagen med å vise fredsfilmer.

Vi planlegger et samarbeid med kunstforeningene i Hamar og Stange om en fredsutstilling i 2015, som en lokal markering av WILPF og IKFF sine 100 års jubileum.

Vi har lørdagskaffe hver første lørdag i måneden.

Eli Hammer Eide

Sandnes

Vi har studiegruppe på boken «Kvinneblikk på atomkraft» og kommer til å bruke hele våren på det. Kanskje arrangerer vi et åpent møte om dette tema til høsten.

Et leserbrev fra Johanne Skog Gripsrud som hun leste opp på siste møtet og fikk stor applaus for, er sendt til Stavanger Aftenblad.

Gro Eriksen

Stavanger

Vi har vært med i 8. mars komiteen og deltok aktivt i 8. mars arrangementet i Stavanger.

Vi har hatt studiering og brukt heftet «Kvinner, liv og vann».

Vi arrangerte loppemarked sammen med Sandnes-avdelingen i november med bruttoinntekt på 14.205,- kr.

Vi er en liten gjeng på opptil 7-9 engasjerte fredsmedlemmer som er klare for å mobilisere med avisinnlegg, stands og fredsmarkeringer på kort varsel.

Hanne Kjersti Knutsen

Nordområdene

Utdrag fra Norges Fredsråds rapport om suverenitet og sikkerhet i nordområdene for oppfølging av IKFF, er utarbeidet av vår kontaktperson i nord.

Hermien S. Prestbakmo

Denne skolen for funksjonshemmede barn i Tripoli var blant Natos mål i Libya

Landet som lyste for Afrika

Av Kari Hartveit

Kari Hartveit er styremedlem i Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet i Bergen og uavhengig skribent. Denne artikkelen er tidligere publisert 23. november 2012 i Vannposten nr. 120. Vannposten er utgitt av Vannbevegelsen i Norge.

Libyas leder gjennom mange år, Muammar Gaddafi, var riktig nok noe eksentrisk. Han hadde imidlertid store visjoner som kom befolkningen til gode. Man kan lese hans filosofi i verket "The Great Green Document", der han legger fram ideene om "Jamahiriya, folkenes stat".

Et samlet råd med representanter fra de forskjellige stammer/folkeslag skulle styre landet som en form for afrikansk demokrati. Libya skulle dyrke opp enorme ørkenområder. Målet var høyest mulig selvforsyning.

Det kreves en sterk leder for

å skape ro i et land som har vært et forskjelligartet stammesamfunn i flere hundre år og Gaddafi klarte å holde folket samlet. Med Vestens øyne ble han gitt titlen "diktator", mens det positive i hans sosiale politikk ble fortiet.

Oljeinntektene ble brukt til å hjelpe befolkningen på flere måter: Gratis helsevesen og gratis skole. Og kanskje viktigst av alt: Rent vann! Det betyr alfa og omega for å avverge sykdom og epidemier. Libya hadde dessuten sin egen sentralbank, uavhengig av Verdensbanken og IMF. Rentefrie banklån sørget for at kostnadene ved investeringer ble halvert.

Dette betydde blant annet at kostnadene for Great Man Made River, det store vannforsyningsprosjektet, ikke løp løpsk på grunn av høye renter. Økonomer kan bekrefte at en statskontrollert sentralbank gjør det mulig å investere i offentlig virksomhet, så som infrastruktur, skole og helse, uten at det skapes inflasjon. I

dag er Libya imidlertid blitt knyttet til Verdensbanken. Verdensbanken har blant annet vann på agendaen. Vil det være til gagn for Libya?

Et sterkt Afrika med gulldinaren som felles valuta

Gaddafi var formann i Den afrikanske union. Han arbeidet sterkt for innføring av gulldinaren som afrikansk valuta, for å løfte kontinentet ut av fattigdom. Libya hadde 140 tonn gull.

Nå står NATOs allierte i kø for å investere i Libya. Obama har be-slaglagt 30 milliarder dollar som sto på bok i USA, penger som var ment for innføring av gulldinaren. Sentralbanken i Libya sto høyt på kupplisten. Hvor er gullet nå mon tro? En merkelig prioritering for "demokratiforkjempere".

Mobilnettet i Libya ble tidlig bombet. Hvorfor? Hvis det var et ekte folkelig opprør, burde vel folk ha kontakt med hverandre? Hva er sannheten bak opprøret?

Dessverre viser mønsteret at vestlige land bare vil hjelpe Afrika, hvis de kan ha økonomiske fordeler av det senere. Slavetiden er slutt i navnet, men ikke i praksis for fattige land som blir bundet til evig gjeld.

Libya hadde høyest levestandard av alle land i Afrika. Landet var så godt som selvforsynt og så uavhengig av stormaktene og verdensøkonomien som det er mulig å være som oljeprodusent. Libya var et konkret eksempel på at det går an å skape et samfunn med gode vilkår for alle. Men nå har NATO atter en gang skapt kaos og enorme lidelser.

FNs Menneskerettighetspris til Gaddafi 2011

Fiendebilder er alltid blitt laget under krigstilstander. Nå lages de også i fredstider. Og dagens massemedier følger lojalt opp.

I 2011 var Gaddafi innstilt til FNs Menneskerettighetspris. Delegasjoner fra FN hadde reist rundt i Libya og sett hvor bra folk hadde det: Gratis skole fra barneskole til universitetsstudier og kr. 12 500,- pr. måned for studier i utlandet. Underhold til arbeidsledige og en andel til hver eneste libyers bankkonto etter statlige oljesalg. Gratis og godt helsetilbud til alle, og fødselstøtte på kr. 27 326,- fra staten pr. barn.

Libya hadde høy levealder og lav barnedødelighet, noe som sannsynligvis kan føres tilbake til vannforsyningsprosjektet. Likestilling mellom kvinne og mann. Rett til å danne fagforeninger. Rett til å etablere firmaer med alle ansatte som likeverdige partnere. Bolig var en menneskerett og ekstra tilrettelagte boliger for dem som trengte det. Gratis frø, kveg, våningshus og redskaper for dem som ønsket å bli bønder. Gratis elektrisitet til alle osv. osv.

Norge deltok i rapporteringen

sammen med Nederland og Senegal, og samtlige land i FN stilte seg positive til å tildele Gaddafi FNs menneskerettighetspris. Med ett ble alt framstilt med omvendt fortegn. NATO forberedte intervensjon.

Fra det gode liv til falske fiendebilder og "licence to kill"

Grunnen NATO proklamerte for å kunne bruke FNs nye doktrine, "Responsibility to Protect" (R2P), var at Gaddafi bombet egne innbyggere. Men både russiske og amerikanske satellittstasjoner har senere avkreftet denne påstanden.

De observerte ingen bombetokter. Bergens Tidende innrømmet i lederen 15.06.2012 i en bisetning at bombingene var feilinformasjon.

Mediene brakte også grufulle beretninger om massegraver med rester etter 1270 mennesker. De viste seg imidlertid å være kamelbeinrester, ifølge medisinske ekspertise referert av CNN.

Den franske avisen Liberation opplyste om dette 27.09.2011, ellers var det taust i mediene. Et foto av illsinte libyere viste seg å være et foto av opprørere i Pakistan. Andre sterke inntrykk, også sendt på norsk TV, stammet fra krigen i Irak. NATO gikk altså bevisst inn i et suverent land under et FN-vedtak gjort på falske premisser. NATO tolket også vedtaket som "licence to kill". Norge var blant de første til å delta med bombefly.

Medienes svartmaling av Libya ble tatt opp i et brev undertegnet av ukrainske, russiske og hviterussiske leger som hadde arbeidet i landet i over ti år. De ble sjokkert over å høre de falske beskyldningene og kunne i stedet fortelle om et harmonisk, rolig og vennlig folk som hadde det svært godt under Gaddafi.

De valgte å forlate Libya da

de oppdaget at pasientene de helbredet under NATOs bombardement, ble torturert av opprørerne straks de var blitt friske nok. Legene kunne fortelle at flere ble drept og såret av NATOs bomber i løpet av én dag, enn det fantes sårete til sammen fra opprøret forut for bombingene. I brevet ba de innstendig om at Libya måtte få være i fred.

Mediene har vist hundrer av mennesker som demonstrerte til støtte for opprørerne, men de unnlot å vise de hundretusener som demonstrerte til støtte for Gaddafi. Og hva med de hundretusentalls flyktninger som forlot landet under bombingene og etter "frigjøringen"?

Tragiske framtidsutsikter for Libya

Når sannheten kommer fram er det for sent. Libya er bombet til kaos og borgerkrig ved hjelp av NATOs og Norges spisskompetanse. Vannanlegget er bombet, det er blitt lovløse tilstander, der alle slåss mot alle for økonomiske, religiøse og private interesser. Hvor er kampen for demokratiet som noen av opprørerne og særlig våre medier snakket om?

Etter parlamentsvalget 7. juli i år formidlet vestlige medier at et liberalt parti hadde vunnet valget. Partiet vil innføre Sharia-lovgivning. Kan det kalles liberalt? Det var slike lover Gaddafi klarte å styre unna, ved å slå ned på tilbøyeligheter fra ytterliggående sunnimuslimer, spesielt i Benghazi-området. Fra å være det landet i Afrika som hadde høyest levestandard, spås det at Libya snart kan sammenlignes med Somalia eller verre.

Når historien gjentar seg i land etter land, er kanskje NATOs/USAs egentlige mål å destabilisere regimer for å få lettere tilgang til olje, vann og bankressurser? Gaddafi ville innføre guldinaren som

betaling for Libyas oljeeksport. Den ble en trussel mot USAs dollarhegemoni.

Gaddafi så vannet og gulldinaren som hjørnesteiner til en

bedre framtid for Afrika. Gaddafi og Libya sto imot stormaktenes press. Og Libya ble et eksempel som ga håp til mange fattige land på det afrikanske kontinentet.

Det måtte knuses. Men eksemplets makt må få leve, derfor bør sannheten fram.

Kilder

Human rights investigations, 27.07.2011.

Global Research, Scott Taylor, 26.06.2012.

BBC World Service, John Watkins, 18.03.2006.

AFP, 02.08.2012.

AFP, ImedLamloum, 05.07.2012.

Global Research, Michel Chossudovsky, 28.03. 2011, des. 2011 (Finian Cunningham).

AFP Dominique Soguel, 30.07.2012.

Trancend Media service, Counter Currents, 30.07.2012.

AFP Jay Deshnukk, 06.07.2012.

Ellen Brown, Advokat og president i Public Banking Institute, 15.04.2011: Dreier det seg kun om olje og/eller finanser? Professor Øystein Noreng: Kolonikrig. 2011.

Arne Overrein, universitetet i Tromsø: Når nyansene forsvinner.

Ola Tunander, seniorforsker PRIO: Massedrap og massemedia, Løgnens offer.

Knut Vidar Paulsen, Den norske Fredskomite: Norge i Libya.2011.

Nordisk Forum Malmö 12.-15.juni 2014

Av Monica Bothner

Forumet har fått tittelen «New Action on Women's Rights».

Målet er at minst 15 000 deltakere - aktivister, organisasjoner, politikere og andre aktører fra hele Norden - skal lykkes i å legge planer for hvordan man kan få et likestilt samfunn hvor kvinner har fulle menneskerettigheter i Norden, Europa og internasjonalt. IKFF skal delta i dette arbeidet og Nordisk Forum er høyt prioritert på dagsorden for alle de nordiske IKFF-seksjonene. Det er enighet om at dette er en anledning vi bør bruke og å fokusere på fred og sikkerhet gjennom ulike arrangementer.

- Temaer for konferansen er:
- Feministisk økonomi – økonomisk og sosial utvikling
- Kvinners og jenter kropp – seksualitet, helse og reproduktive rettigheter
- Kvinner i arbeid, lønn, utdanning og karriere
- Vold mot kvinner og jenter
- Miljø, klima og bærekraftig utvikling
- Omsorgsarbeid og velferdssamfunn
- Fred og sikkerhet
- Politisk deltakelse og utvikling
- Likestillingsintegrering og likestilte virksomheter
- Feminismens fremtid i Norden og kvinnebevegelsens organisering
- Utsatte kvinner og kvinner fra minoritetsgrupper
- Ny teknologi og media

Fortsetter neste side

Bakgrunn for ønske om Nordisk Forum

Det er en oppfølging av tidligere nordiske samlinger av kvinneorganisasjoner, den første var i Oslo 1988, og siden har det vært med noen års mellomrom i de ulike landene.

I 1994 samlet Nordisk Forum 15 000 deltakere i Åbo/Turku i Finland. Forumet resulterte i konkrete nasjonale og internasjonale kvinnepolitiske strategier for å fremme likestilling mellom kvinner og menn.

Bakgrunnen for at kvinnebevegelsen nå ønsker å arrangere et nytt Nordisk Forum er at Norden står overfor store likestillingspolitiske utfordringer. Handlingsplanen fra Beijing stiller tydelig krav, som de nordiske landene ikke har klart å leve opp til. Nordisk Forum vil gi de nordiske kvinnene og kvinnebevegelsen mulighet og plass til å formulere tydelige krav til de nordiske regjeringene og andre politikere.

Det er viktig at de nordiske landene sammen analyserer situasjonen slik den er nå, setter agendaen og tar pulsen på de likestillingspolitiske utfordringene.

Etter FNs Kvinnekonferanse i Beijing i 1995 har det ikke vært noen ny verdenskonferanse om kvinners rettigheter. Det har vært uttrykt behov for en slik konferanse, men det har også blitt advart mot faren for en konferanse som vil åpne opp handlingsplanen fra Beijing for reforhandlinger.

Den globale utviklingen mot full likestilling er utfordret i tillegg til prinsippene for universelle rettigheter og demokrati. Det at vi i dag befinner oss i en situasjon der vi på store FN-konferanser og toppmøter arbeider for at språk og tekst man ble enige om for 20 år siden ikke skal bli utvannet eller forsvinner, er et tegn på at den internasjonale utviklingen ikke går fremover.

Et eksempel på dette er at FNs medlemsland ikke klarer å bli enige om felles konklusjoner under CSW 2012.

Nordisk Forum skal

- Skape engasjement og forståelse for de likestillingspolitiske utfordringene og mulighetene i regionen
- Fremme og utvikle den nordiske debatten om kvinners rettigheter, lokalt, regionalt og globalt
- Formulere krav og konkrete forslag knyttet til fremtidens likestillingspolitikk til de nordiske regjeringene og politikerne
- Bygge nettverk for erfaringsutveksling mellom aktivister, forskere, organisasjoner, myndigheter,

næringsliv og allmenheten

- Informere om FNs Kvinnekonvensjon og Handlingsplan fra Beijing
- Utarbeide anbefalinger til framtidige strategier for en likestilt, bærekraftig utvikling og etter FNs Tusenårsmål – post 2015
- Bryte ny mark gjennom å engasjere, involvere og benytte den kompetansen og nytenkningen som den nye generasjonen som har kommet til etter verdenskonferansen i Beijing i 1995 besitter
- Styrke den nordiske kvinnebevegelsens organisering og effektivitet samt videreutvikling internasjonale perspektiv og engasjement.

Organisering

Krisesentersekretariatet og FOKUS sitter i en nordisk styringsgruppe med representanter fra alle de nordiske landene. Grønland, Færøyene og Åland er også invitert til å sitte i denne gruppen.

Organisasjonene i styringsgruppen har også påtatt seg rollen som nasjonale samordnere og initiativtakere til medvirkning og engasjement fra nasjonale deltakere. Konferansen gjennomføres i samarbeid med de nordiske regjeringene, Nordisk Ministerråd, Øresundregionen, Region Skåne og Malmö by. Den svenske regjering har allerede bidratt med 10 millioner til arrangementet.

I hvert land vil det bli arrangert stormøter for planlegging og det har blitt nedsatt arbeidsgrupper på de forskjellige temaene.

For alle gruppene gjelder at det blir tett samarbeid med de andre nordiske landene. IKFF sitter i programgruppen som skal komme med forslag til norske arrangementer og samarbeidsarrangement mellom de nordiske landene.

Bakgrunnsinformasjon:
Fokus om Nordisk Forum
<http://www.fokuskvinner.no>
Hjemmeside for Nordisk Forum 2014
nf2014.org

IKFF

Storgata 11
0155 Oslo

Epost: ikff@ikff.no
Hjemmeside: www.ikff.no
Kontonr: 0531.50.27057

Kontortid: kl. 11- 15.00
Mandag, tirsdag, torsdag

Telefon 93089644
Fax: 23010301

Kontoransvarlige:
Mari Holmboe Ruge
Telefon 48124664

Sekretær
Elisabeth Kristiansen
Tlf 47311756
Epost: eplepiken@gmail.com

Landsleder:
K. Margrethe Tingstad
Epost: margrethe.tingstad@nina.no

LOKALAVDELINGER, GRUPPER OG KONTAKTPERSONER

Bergen/Hordaland

Åse Møller-Hansen
Rollandslia 116
5115 Ulset
Tlf 41809238
Epost: Aasemh04@yahoo.com

Sandnes

Gro Eriksen
Drengveien 1
4300 Sandnes
Tlf 51662370
Epost: eingro@lyse.net

Troms

Hermien Stoop Prestbakmo
Trollbakken 6
9321 Moen
Tlf 95465017
Epost: han-pr@online.no

Hedmark/Oppland

Eli Hammer Eide
Øvreveien 17
2312 Otterstad
Tlf 93645176
Epost: eliheide@online.no

Stavanger

Hanne Kjersti Knutsen
Blåfjellveien 1
4019 Stavanger
Tlf 51543202
Epost: hannekk@invivo.no

Vestfold

Björg Berg
Mårvn 7
3124 Tønsberg
Tlf 33326435
Epost: biefred@c2i.net

Oslo/Akershus

Elisabeth Kristiansen
Storgate 11
0155 Oslo
Tlf 47311756
Epost: eplepiken@gmail.com

Sør-Trøndelag

Åse Berg
7372 Glåmos
Tlf 72414631
Epost: aase.berg@miljolab.no

WILPF

I rue de Varembe Cp 28
CH 1211 Geneve 20
Sveits
Tlf 004122.919.7080
E-post: inforequest@wilpf.ch
Hjemmeside:
www.wilpfinternational.org

Jeg vil bli medlem av Internasjonal kvinneliga for fred og frihet

☐

Kontingent A (inkl. fred og frihet) kr. 500,-

☐

Kontingent B (inkl. fred og frihet) kr. 300,-

☐

Kontingent C (inkl. fred og frihet) kr. 200,-

☐

Abonement på fred og frihet kr. 250,-

IKFF
Storgata 11
0155 OSLO

Navn:

Adresse:

B**Postabonnement****Returadresse:****IKFF****Storgate 11****0155 Oslo**

Kvinnenes hundreårsjubileum for stemmerett må bli et rungende nei til verneplikt for kvinner

Våre folkevalgte politiske partier legger nå forholdene til rette for å bruke det kommende stortingsvalget i 2013 til å vedta verneplikt for kvinner. 60 år med opprustning og reklamering for militarisering av befolkningen har satt sine spor. Til og med kvinner i nøkkelposisjoner går i dag i spissen for å overbevise sine medsøstre om at det hele dreier seg om likestilling!

På Senterpartiets landsmøtet 6. april -13 argumenterte den kvinnelige lederen av ungdomspartiet for at kvinner burde få gjøre «karriere» i det militære. En kan undres over hva den karrieren skulle bestå av? Og i helgen vedtok også Arbeiderpartiet å gå inn for «kjønnsnøytral verneplikt».

I fredsbevegelsen har vi i årevis hevdet at verneplikt for kvinner vil være en nedvurdering av likeverdighetsprinsippet. Likeverd er likestilling!

Menneskehetens mødre har sitt verdigrunnlag bygd på det faktum at de gir liv, ikke tar liv. Det er på tide at menneskehetens fedre finner fram til et verdigrunnlag som setter likeverd, ikkevold og fredelig sameksistens som vårt felles mål.

Da vår organisasjon, Internasjonal kvinneliga for fred og frihet, ble grunnlagt i 1915, så var målet å stanse den pågående krigen. De 1200 kvinnene fra 13 land som møttes i Haag, kom både fra krigførende og nøytrale land. De var også forkjempere for kvinnelig stemmerett.

Nå er det grunn til å spørre: Hva skal vi med stemmerett når vi lar oss manipulere inn i det tradisjonelle voldssystemet? Om så skulle skje, har vi tapt hele stemmerettssaken! Men vi vil ikke tape! Derfor: Et rungende nei til verneplikt for kvinner!

For IKFF, Sandnes
Johanne Skog Gripsrud

På trykk i Stavanger Aftenblad 25. april